સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાના ટોપર્સ વિદ્યાર્થીઓ માટેનું નં. 1 મેગેઝિન

ICE® MAGIC

CURRENT AFFAIRS

WEEK
14

[APRIL - 2023]
[02/04/23 to 08/04/23]

સંપાદક
મૌલિક ગોંધિયા
(Director - ICE)

JOIN OUR WHATSAPP GROUP
joinicerajkot.com

JOIN OUR TELEGRAM
t.me/icerajkotofficial

YOUTUBE
ICE RAJKOT

ICEONLINE APP
iceonline

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાની લેટેસ્ટ માહિતી અને ફ્રી મટીરિયલ્સ તેમજ
રેગ્યુલર કરંટ અફેર્સ મેળવવા માટે ક્લિક કરો.

Timeline

02 APR-2023

- દિવસ મહિમા : 02 એપ્રિલ, International Children's Book Day, World Austism Awareness 02
- વિદેશ વેપાર નીતિ 2023 (Foreign Trade Policy 2023) 02
- QUESTION ANSWERS 07

03 APR-2023

- ટીમ ઈન્ડિયાના પૂર્વ ઓલરાઉન્ડર ક્રિકેટર શ્રી સલીમ દુરાનીનું નિધન 08
- અમદાવાદમાં સ્પેસ સિસ્ટમ ડિઝાઈન લેબનું ઉદ્‌ઘાટન 08
- સંરક્ષણ મંત્રાલયનો 5400 કરોડનો સંરક્ષણ કરાર 09
- QUESTION ANSWERS 11

04 APR-2023

- દિવસ મહિમા : ચૈત્ર સુદ તેરસ, મહાવીર જયંતિ (ભગવાન મહાવીર જન્મજયંતિ) 12
- માનવ-વન્યજીવન સંઘર્ષ પર પરિષદ : ઓક્સફોર્ડ, યુકે 13
- શેખ ખાલિદ બિન મોહમ્મદ બિન ઝાયેદ અબુ ધાબીના ક્રાઉન પ્રિન્સ બન્યા 14
- QUESTION ANSWERS 14

05 APR-2023

- દિવસ મહિમા : 05 એપ્રિલ, રાષ્ટ્રીય સમુદ્રી (દરિયાઈ) દિવસ (National Maritime Day) 15
- WHOએ અઝરબૈજાન અને તાજિકિસ્તાનને મેલેરિયા મુક્ત દેશ જાહેર કર્યા 15
- ફિનલેન્ડ નાટો(NATO)માં જોડાયું 16
- સંરક્ષણ મંત્રાલયે સ્વાતિ રડાર ખરીદવાની મંજૂરી આપી 19
- QUESTION ANSWERS 21

06 APR-2023

- દિવસ મહિમા : 06 એપ્રિલ, વિકાસ અને શાંતિ માટે આંતરરાષ્ટ્રીય રમતગમત દિવસ 22
- ISROનું ફરીથી વાપરી શકાય તેવું લોન્ચ વ્હીકલ (Reusable Launch Vehicle) 22
- ઈન્ડિયા જસ્ટિસ રિપોર્ટ 2022:18 મોટા રાજ્યમાં કર્ણાટક પ્રથમ 23
- ભારતનો GDP ગ્રોથ ઘટીને 6.3 ટકા રહેવાની વર્લ્ડ બેન્કની ધારણા 26
- QUESTION ANSWERS 27

07 APR-2023

- દિવસ મહિમા : 07 એપ્રિલ, વિશ્વ સ્વાસ્થ્ય દિવસ (World Health Day) 28
- કિંગ ઓફ સાળંગપુર : હનુમાન દાદાની 54 ફૂટ ઊંચી વિરાટ પ્રતિમાનું અનાવરણ 29
- ભારત-શ્રીલંકા દ્વિપક્ષીય દરિયાઈ કવાયત : SLINEX - 2023 31
- QUESTION ANSWERS 32

08 APR-2023

- બનારસી પાન અને લદ્દાખના લાકડાની કોતરણીને GI ટેગ 33
- દિલ્હી ઈન્ટરનેશનલ એરપોર્ટ : વિશ્વનું 9મું સૌથી વ્યસ્ત એરપોર્ટ 34
- QUESTION ANSWERS 35

ONE LINER 36

QUESTION OF THIS WEEK 40

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

કરંટ અફેર્સ માટે સર્વશ્રેષ્ઠતાની સાબિતી પુરી પાડે છે

ICE MAGIC

છેલ્લા 12 વર્ષથી સતત તમામ સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓમાં કરંટ અફેર્સ વિષયમાં આપ સૌને સર્વશ્રેષ્ઠ સ્કોર અપાવનાર અને આપની સફળતામાં નિમિત્ત બનનાર...

ICE MAGIC માંથી જ

જૂ.ક્લાર્કની પરીક્ષામાં કરંટ અફેર્સ + સામાન્ય જ્ઞાનના

22 માર્ક્સના પ્રશ્નો પૂછાયા.

આપ સૌના અપાર પ્રેમ બદલ ખૂબ ખૂબ આભાર...

વર્તમાન પ્રવાહો માટે દર સોમવારે પ્રસિદ્ધ થતું

FREE ONLINE MAGAZINE

FREE DOWNLOAD FROM

www.iceonline.in

દિવસ મહિમા : 02 એપ્રિલ, (1) International Children's Book Day
(2) World Austism Awareness Day અથવા વિશ્વ ઓટીઝમ જાગૃતિ દિવસ

વિશ્વ ઓટીઝમ જાગૃતિ દિવસ

સમગ્ર વિશ્વમાં દર વર્ષે 2 એપ્રિલના રોજ 'વિશ્વ ઓટીઝમ જાગૃતિ દિવસ'ની ઉજવણી કરવામાં આવે છે.

- આ દિવસના આયોજનનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય ઓટીઝમ વિશે જાગૃતિ ફેલાવવાનો અને સામાન્ય લોકોને આ ડિસઓર્ડર સાથે સંકળાયેલા પડકારોને સમજવામાં મદદ કરવાનો છે.
- ઓટીઝમ એ એક માનસિક બિમારી અથવા ગંભીર વિકૃતિ છે. જે મગજના વિકાસ દરમિયાન થાય છે.
- તે માનવ શરીરની, માનવ મગજની એક સમસ્યા છે. આ ખામી ધરાવનાર વ્યક્તિ જે જુએ, સાંભળે તેને યોગ્ય રીતે સમજવામાં તકલીફ પડે છે.

વિદેશ વેપાર નીતિ 2023 (Foreign Trade Policy 2023)

તાજેતરમાં કેન્દ્રીય વાણિજ્ય અને ઉદ્યોગ, ગ્રાહક બાબતો, ખાદ્ય અને જાહેર વિતરણ મંત્રી શ્રી પીયૂષ ગોયલે 'વિદેશ વેપાર નીતિ (FTP) 2023' લોન્ચ કરી છે.

- જે 1 એપ્રિલ, 2023થી અમલમાં આવી છે.
- વિદેશ વેપાર નીતિ 2023 એ નિકાસની સુવિધા આપતી સમય – ચકાસાયેલ યોજનાઓના ચાલુ રાખવા પર આધારિત એક નીતિ દસ્તાવેજ છે.
- આ ઉપરાંત તે એક એવો દસ્તાવેજ છે જે તાત્કાલિક વ્યવસાયિક જરૂરિયાતો માટે જવાબદાર છે.

વિદેશ વેપાર નીતિ 2023

આ નીતિ નિકાસકારો સાથેના વિશ્વાસ અને ભાગીદારના સિદ્ધાંતો પર આધારિત છે.

- અને તેનો હેતુ નિકાસકારો માટે વ્યવસાય કરવાની સરળતા માટે પ્રક્રિયા પુન:એન્જિનિયરિંગ અને સ્વચાલન (Re - Engineering and Automation)નો છે.

- આ નીતિ 4 આધારસ્તંભો પર આધારિત છે. જે નીચે મુજબ છે :
  (1) માફી માટે પ્રોત્સાહન (Incentive to Remission)
  (2) સહયોગ દ્વારા નિકાસ પ્રોત્સાહન–નિકાસકારો, રાજ્યો, જિલ્લાઓ, ભારતીય મિશન
  (3) વેપાર કરવાની સરળતા, વ્યવહાર ખર્ચમાં ઘટાડો અને ઈ–પહેલ
  (4) ઉભરતા ક્ષેત્રો : જિલ્લાઓને ઈ–કોમર્સ નિકાસ હબ તરીકે વિકસાવવા અને સ્પેશિયલ કેમિકલ્સ ઓર્ગેનિઝમ્સ, મટીરિયલ્સ, ઈક્વિપમેન્ટ એન્ડ ટેકનોલોજી (SCOMET) નીતિને સુવ્યવસ્થિત કરવા.

લક્ષ્ય

- સરકારનું લક્ષ્ય વર્ષ 2030 સુધીમાં ભારતની એકંદર નિકાસ 2 ટ્રિલિયન અમેરિકન ડોલર સુધી વધારવાનું છે.
- જેમાં ગુડ્સ અને સર્વિસ સેક્ટરનું સમાન યોગદાન હશે.
- સરકારનો હેતુ સરહદ પારના વેપારમાં ભારતીય ચલણના ઉપયોગને પ્રોત્સાહિત કરવાનો પણ છે.
- જે RBI દ્વારા જુલાઈ 2022માં રજૂ કરાયેલા નવા પેમેન્ટ સેટલમેન્ટ ફ્રેમવર્ક દ્વારા સહાયિત છે.
- જે દેશો સાથે ભારત વેપાર સરપ્લસ ધરાવે છે તેના કિસ્સામાં આ ખાસ કરીને ફાયદાકારક સાબિત થઈ શકે છે.

Re - Engineering and Automation

તે નીતિ નિકાસ પ્રમોશન અને વિકાસને પ્રોત્સાહન–આધારિત શાસનમાંથી એક એવી પદ્ધતિમાં સ્થાનાતંરિત કરવા પર ભાર મૂકે છે જે તકનીકી ઈન્ટરફેસ અને સહયોગના સિદ્ધાંતોના આધારે સુવિધા આપે છે.

- ડ્યૂટી સ્ટ્રક્ચર અને IT આધારિત યોજનાઓમાં ઘટાડાથી MSME અને અન્ય લોકો માટે નિકાસ લાભો મેળવવાનું સરળ બનશે.
- નિકાસ ઉત્પાદન માટેની ડ્યૂટી મુક્તિ યોજનાઓ હવે પ્રાદેશિક કચેરીઓ દ્વારા નિયમ–આધારિત IT સિસ્ટમ વાતાવરણમાં લાગુ કરવામાં આવશે, જેનાથી મેન્યુઅલ ઈન્ટરફેસની જરૂરિયાત દૂર કરશે.

નિકાસકારો માટે માન્યતા

નિકાસ પ્રદર્શન પર આધારિત 'સ્ટેટસ' ધરાવતી માન્ય નિકાસ કરતી કંપનીઓ હવે શ્રેષ્ઠ પ્રયાસના ધોરણે ક્ષમતા નિર્માણ પહેલમાં ભાગ લેશે.

- Each One Teach One પહેલની જેમ જ 2 સ્ટાર અને તેનાથી ઉપરના દરજ્જાના ધારકોને રુચિ ધરાવતા વ્યક્તિઓને મોડેલ અભ્યાસક્રમના આધારે વેપાર–સંબંધિત તાલીમ આપવા માટે પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવશે.

- આ ઉપરાંત વધુ નિકાસ કરતી કંપનીઓને 4 અને 5 સ્ટાર રેટિંગ હાંસલ કરવા સક્ષમ બનાવવા માટે સ્ટેટ્સ રેકગ્નિશનના ધોરણો ફરીથી સેટ કરવામાં આવ્યા છે, જેનાથી નિકાસ બજારોમાં વધુ સારી બ્રાન્ડિંગ માટે તકો ઊભી થાય છે.

નિકાસ શ્રેષ્ઠતાના શહેરો

હાલના 39 શહેરો ઉપરાંત ફરીદાબાદ, મિર્ઝાપુર, મુરાદાબાદ અને વારાણસી નામના ચાર નવા શહેરોને 'નિકાસ શ્રેષ્ઠતાના શહેરો' (TEE) તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવ્યા છે.

- TEEને MAI યોજના હેઠળ નિકાસ પ્રમોશન ફંડની પ્રાધાન્યતા પ્રાપ્ત થશે અને તેઓ નિકાસ પ્રમોશન કેપિટલ ગુડ્સ (EPCG) યોજના હેઠળ નિકાસ પરિપૂર્ણતા માટે સામાન્ય સેવા પ્રદાતા (CSP) લાભો મેળવી શકશે.
- આ ઉમેરાથી હેન્ડલૂમ્સ, હેન્ડીક્રાફ્ટ અને કાર્પેટની નિકાસને વેગ મળવાની અપેક્ષા છે.

જિલ્લાઓમાંથી નિકાસને પ્રોત્સાહન

FTPનો હેતુ રાજ્ય સરકારો સાથે ભાગીદારી બનાવવા અને જિલ્લા સ્તરે નિકાસને પ્રોત્સાહન આપવા તથા પાયાના સ્તરે બિઝનેસ ઈકોસિસ્ટમના વિકાસને વેગ આપવા માટે નિકાસ હબ (DEH) પહેલ તરીકે જિલ્લાઓને આગળ વધારવાનો છે.

- રાજ્ય અને જિલ્લા સ્તરે સંસ્થાકીય મિકેનિઝમ દ્વારા નિકાસ યોગ્ય ઉત્પાદનો અને સેવાઓને ઓળખવા અને જિલ્લા સ્તરે સમસ્યાઓ ઉકેલવા માટે પ્રયત્નો કરવામાં આવશે – અનુક્રમે રાજ્ય નિકાસ પ્રોત્સાહન સમિતિ અને જિલ્લા નિકાસ પ્રમોશન સમિતિ.
- ઓળખાયેલ ઉત્પાદનો અને સેવાઓની નિકાસને પ્રોત્સાહન આપવા માટે જિલ્લા વિશિષ્ટ વ્યૂહરચનાની રૂપરેખા આપતા દરેક જિલ્લા માટે જિલ્લા વિશિષ્ટ નિકાસ કાર્ય યોજના તૈયાર કરવામાં આવશે.

SCOMET નીતિને સુવ્યવસ્થિત કરવી

ભારત 'નિકાસ નિયંત્રણ' શાસન પર વધુ ભાર મૂકી રહ્યું છે કારણ કે તે નિકાસ નિયંત્રણ શાસન ધરાવતા દેશો સાથે મજબૂત વેપાર એકીકરણ સુનિશ્ચિત કરી રહ્યું છે.

- SCOMET હિતધારકોમાં વ્યાપક પહોંચ અને સમજણ ધરાવે છે, તેમજ ભારત દ્વારા દાખલ કરાયેલ આંતરરાષ્ટ્રીય સંધિઓ અને કરારોને અમલમાં મૂકવા માટે નીતિ માળખાને મજબૂત બનાવે છે.
- ભારતમાં એક મજબૂત નિકાસ નિયંત્રણ સિસ્ટમ ભારતીય નિકાસકારોને દ્વિ–ઉપયોગી મૂલ્યવાન માલસામાન અને ટેક્નોલોજીની એક્સેસ પ્રદાન કરશે.
- જ્યારે ભારતમાંથી SCOMET હેઠળ નિયંત્રિત માલ/ટેક્નોલોજીની નિકાસને સુવિધા આપશે.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

ઇ-કોમર્સ નિકાસની સુવિધા

ઈ–કોમર્સ ક્ષેત્રમાં નિકાસની સંભાવના વર્ષ 2030 સુધીમાં 200 થી 300 બિલિયન અમેરિકન ડોલર વચ્ચે રહેવાનો અંદાજ છે.

- વિદેશ વેપાર નીતિ 2023માં પેમેન્ટ સોલ્યુશન્સ, બુકકીપિંગ, રિટર્ન, પોલિસી અને નિકાસ પાત્રતા જેવા સંબંધિત ઘટકો સાથે ઈ–કોમર્સ હબ બનાવવા માટેનું લક્ષ્ય અને રોડમેપ છે.
- કુરિયર–આધારિત ઈ–કોમર્સ નિકાસ માટેની કન્સાઈમેન્ટ–આધારિત મર્યાદા વિદેશ વેપાર નીતિ 2023માં પ્રારંભિક બિંદુ તરીકે રૂ.5 લાખથી વધારીને રૂ.10 લાખ કરવામાં આવી છે.
- નિકાસકારોના પ્રતિભાવના આધારે આ મર્યાદામાં સુધારો કરવામાં આવશે અથવા આખરે દૂર કરવામાં આવશે.

EPCG યોજના હેઠળ સુવિધા

EPCG યોજના જે નિકાસ ઉત્પાદન માટે શૂન્ય કસ્ટમ ડ્યૂટી પર મૂડી માલની આયાતને મંજૂરી આપે છે, તેને વધુ તર્કસંગત બનાવવામાં આવી રહી છે.

- કેટલાક મુખ્ય ફેરફારો ઉમેરવામાં આવી રહ્યા છે જે નીચે મુજબ છે :

(a) પ્રધાનમંત્રી મેગા ઈન્ટિગ્રેટેડ ટેક્સટાઈલ રિજન એન્ડ એપેરલ પાર્ક (PM MITRA) યોજનાને EPCGની કોમન સર્વિસ પ્રોવાઈડર (CSP) યોજના હેઠળ લાભો માટે પાત્ર વધારાની યોજના તરીકે ઉમેરવામાં આવી છે.

(b) ટેક્નોલોજીના અપગ્રેડેશન માટે ડેરી સેક્ટરને ટેકો આપવા માટે સરેરાશ નિકાસ જવાબદારી જાળવવામાંથી ડેરી સેક્ટરને મુક્તિ આપવામાં આવશે.

(c) તમામ પ્રકારના બેટરી ઈલેક્ટ્રિક વાહનો (BEV), વર્ટિકલ ફાર્મિંગ ઈક્વિપમેન્ટ, વેસ્ટ વોટર ટ્રીટમેન્ટ અને રિસાઈકલિંગ, રેઈન વોટર હાર્વેસ્ટિંગ સિસ્ટમ અને રેઈન વોટર ફિલ્ટર્સ અને ગ્રીન હાઈડ્રોજન ગ્રીન ટેક્નોલોજી પ્રોડક્ટ્સમાં ઉમેરવામાં આવે છે – હવે EPCG યોજના હેઠળ ઘટેલી નિકાસ જવાબદારીની જરૂરિયાત માટે પાત્ર બનશે.

એડવાન્સ ઓથોરાઈઝેશન યોજના હેઠળ સુવિધા

ડોમેસ્ટિક ટેરિફ એરિયા (DTA) એકમો દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાતી એડવાન્સ ઓથોરાઈઝેશન યોજના નિકાસ માલના ઉત્પાદન માટેના કાચા માલ પર ડ્યૂટી ફ્રી આયાત સુવિધા પૂરી પાડે છે. અને તેને EOU અને SEZ યોજનાની સમકક્ષ રાખવામાં આવે છે.

- નિકાસ ઓર્ડરના ઝડપી અમલીકરણ સુવિધા માટે સ્વઘોષણા ધોરણે એપેરલ અને ક્લોથિંગ સેક્ટરની નિકાસ માટેની વિશેષ એડવાન્સ ઓથોરાઈઝેશન યોજના લંબાવવામાં આવી હતી.
- ઈનપુટ–આઉટપુટ ધોરણો ફિક્સ કરવા માટે સ્વ–અનુમાન યોજનાના લાભો હાલમાં અધિકૃત આર્થિક ઓપરેટરો ઉપરાંત 2 સ્ટાર અને તેથી વધુ શ્રેણીના ધારકોને પણ વિસ્તૃત કરવામાં આવ્યા છે.

એમ્નેસ્ટી યોજના

એમ્નેસ્ટી યોજના હેઠળ નોંધણી માટે એક ઓનલાઈન પોર્ટલ શરૂ કરવામાં આવશે અને નિકાસકારોને યોજનાનો લાભ માટે છ મહિનાની વિન્ડો ઉપલબ્ધ રહેશે.

- આ સત્તાવાળાઓની નિકાસ જવાબદારી ડિફોલ્ટ્સને લગતા તમામ પેન્ડિંગ કેસોને આવરી લેશે.
- જે અપૂર્ણ નિકાસ જવાબદારીના પ્રમાણમાં મુક્તિ આપવામાં આવેલી તમામ કસ્ટમ્સ ડ્યૂટીની ચૂકવણી પર નિયમિત કરી શકાય છે.

નોંધ : (1) વર્ષ 2015-2020 માટેની વિદેશ વેપાર નીતિએ વર્ષ 2020 સુધીમાં 900 બિલિયન અમેરિકન ડોલરની નિકાસનું લક્ષ્ય નિર્ધારિત કર્યું હતું.

(2) આ નીતિ અને લક્ષ્યાંક માર્ચ 2023 સુધી લંબાવવામાં આવ્યો હતો.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

1. 'ઈન્ટરનેશનલ ચિલ્ડ્રન બુક ડે' તરીકે કયો દિવસ ઉજવાય છે ?

(A) 1 એપ્રિલ (B) 2 એપ્રિલ (C) 3 એપ્રિલ (D) 4 એપ્રિલ **(B)**

2. 'વર્લ્ડ ઓટીઝમ અવેરનેસ ડે' તરીકે કયો દિવસ ઉજવાય છે ?

(A) 1 એપ્રિલ (B) 2 એપ્રિલ (C) 3 એપ્રિલ (D) 4 એપ્રિલ **(B)**

3. તાજેતરમાં 'વિદેશ વેપાર નીતિ 2023' (Foreign Trade Policy 2023) લોન્ચ કરવામાં આવી છે. તેના વિશે નીચેના પૈકી કયા વિધાન સાચા છે ?

1. આ નીતિ નિકાસકારો સાથેના વિશ્વાસ અને ભાગીદારીના સિદ્ધાંતો પર આધારિત છે.
2. તેનો હેતુ નિકાસકારો માટે વ્યવસાય કરવાની સરળતા માટે પુનઃએન્જિનિયરિંગ અને સંચાલન (Re-Engineering and Automation) પ્રક્રિયાનો છે.
3. આ નીતિ અનુસાર સરકારનું લક્ષ્ય વર્ષ 2030 સુધીમાં ભારતની એકંદર નિકાસ 2 ટ્રિલિયન અમેરિકન ડોલર સુધી વધારવાનું છે.

યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો

(A) ફક્ત 1 અને 3 (B) ફક્ત 2 અને 3 (C) ફક્ત 1 અને 2 (D) 1, 2 અને 3 **(D)**

4. તાજેતરમાં 'વિદેશ વેપાર નીતિ 2023' લોન્ચ કરવામાં આવી હતી. તેના મુખ્ય સ્તંભમાં નીચેનામાંથી કોનો સમાવેશ થાય છે ?

1. માફી માટે પ્રોત્સાહન (Incentive to Remission).
2. સહયોગ દ્વારા નિકાસ પ્રોત્સાહન–નિકાસકારો રાજ્ય, જિલ્લાઓ, ભારતીય મિશન.
3. વેપાર કરવાની સરળતા, વ્યવહાર ખર્ચમાં ઘટાડો અને ઈ–પહેલ.
4. ઉભરતા ક્ષેત્રો

યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો

(A) 1, 2, 4 (B) 1, 3, 4 (C) 1, 2 (D) 1, 2, 3, 4 **(D)**

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

ટીમ ઈન્ડિયાના પૂર્વ ઓલરાઉન્ડર ક્રિકેટર શ્રી સલીમ દુરાનીનું નિધન

ભારતના ભૂતપૂર્વ દિગ્ગજ ક્રિકેટર શ્રી સલીમ દુરાનીનું તાજેતરમાં 88 વર્ષની વયે નિધન થયું હતું.

શ્રી સલીમ દુરાની

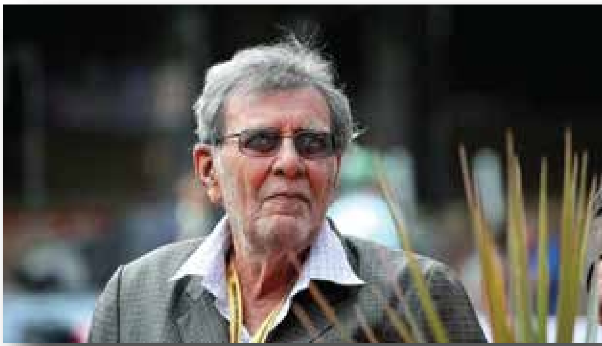

શ્રી સલીમ દુરાની અફઘાન મૂળના જન્મેલા ભારતીય ક્રિકેટર હતા.

- શ્રી સલીમ દુરાનીનો જન્મ 11 ડિસેમ્બર, 1934ના રોજ અફઘાનિસ્તાનના કાબુલમાં થયો હતો.
- તેમનું પૂરું નામ 'સલીમ અઝીઝ દુરાની' છે.
- તેઓ ડાબોડી બોલર (ડાબા હાથના બોલર) હતા. તથા તેમની સિક્સ મારવાની ક્ષમતા માટે પ્રસિદ્ધ હતા.
- તેમણે 1960 થી 1973 દરમિયાન 29 ટેસ્ટ રમી હતી.
- તેઓ ફર્સ્ટ–ક્લાસ ક્રિકેટમાં ગુજરાત, રાજસ્થાન અને સૌરાષ્ટ્ર માટે રમ્યા હતા.
- તેઓ અર્જુન એવોર્ડ જીતનાર પ્રથમ ભારતીય ક્રિકેટર હતા. વર્ષ 1961માં તેમને અર્જુન એવોર્ડ મળ્યો હતો.
- 2011માં BCCI દ્વારા તેમને સીકે નાયડુ લાઈફટાઈમ અચીવમેન્ટ એવોર્ડ એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો.
- નોંધનીય છે કે તેઓ તેમના ભાઈ જહાંગીર દુરાની સાથે જામનગરમાં રહેતા હતા.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

અમદાવાદમાં સ્પેસ સિસ્ટમ ડિઝાઈન લેબનું ઉદ્‌ઘાટન

અમદાવાદમાં ઈન્ડિયન નેશનલ સ્પેસ પ્રમોશન એન્ડ ઓથોરાઈઝેશન સેન્ટર (IN-Space) દ્વારા તાજેતરમાં 'સ્પેસ સિસ્ટમ ડિઝાઈન લેબ' (Space System Design Lab)નું ઉદ્‌ઘાટન કરવામાં આવ્યું હતું.

- સ્પેસ સિસ્ટમ ડિઝાઈન લેબનો ઉદ્દેશ સ્ટાર્ટ–અપ્સને તેમના નવીન વિચારોને વધુ ઝડપથી અમલમાં મૂકી શકાય તેવા મોડલમાં ફેરવવામાં અને સંશોધન તથા વિકાસ ખર્ચ ઘટાડવામાં મદદ કરવાનો છે.
- IN-Space ડિઝાઈન લેબનું મુખ્ય ધ્યાન અવકાશ ક્ષેત્રમાં સ્ટાર્ટ–અપ્સને ઓછામાં ઓછી સંખ્યામાં પુનરાવર્તનો સાથે પ્રોટોટાઈપ બનાવવા માટે સક્ષમ બનાવવાનું છે.

- આમ સ્ટાર્ટ–અપ્સ માટે ટર્નઅરાઉન્ડ સમય અને સંશોધન તથા વિકાસ ખર્ચમાં નોંધપાત્ર ઘટાડો થાય છે.
- તથા બદલામાં તે બિન–સરકારી સંસ્થાઓને અદ્યતન અવકાશ તકનીકોના વિકાસમાં મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવવામાં મદદ કરશે.
- તેના ઉદ્દેશ્યો હાંસલ કરવા માટે IN-Space ડિઝાઈન લેબમાં મિશન સિમ્યુલેશન, મોડેલિંગ, વિઝ્યુલાઈઝિંગ, પેલોડ અને અવકાશયાન, ગ્રાઉન્ડ સ્ટેશન અને લોન્ચ વ્હીકલ એવિઓનિક્સનું ઓપ્ટિમાઈઝેશન માટે ઉચ્ચ–સ્તરના વિશ્લેષણ અને સિમ્યુલેશન સોફ્ટવેરનો સમાવેશ થાય છે.
- જ્યારે સોફ્ટવેર સંશાધનોમાં પાથવેલ સિસ્ટમ ડિઝાઈન, સિસ્ટમ ટૂલ કિટ, એડવાન્સ્ડ ડિઝાઈન સિસ્ટમ, 3D CAD Mach 3, હાઈ ફ્રિકવન્સી સ્ટ્રક્ચર સિમ્યુલેશન, સિમસેન્ટર 3D સ્પેસ સિસ્ટમ, FEAST અને ઓપ્ટિકસ્ટુડિયો (ઝેમેક્સ)નો સમાવેશ થાય છે.
- તેઓ RF માળખાકીય અને થર્મલ ડિઝાઈન તથા સ્પેસ સિસ્ટમના વિશ્લેષણ માટે મિશન પ્લાનિંગમાં ભૂમિકા ભજવશે.

સંરક્ષણ મંત્રાલયનો 5400 કરોડનો સંરક્ષણ કરાર

ભારતના સંરક્ષણ મંત્રાલયે તાજેતરમાં 29 માર્ચ, 2023ના રોજ ભારત ઈલેક્ટ્રોનિક્સ લિમિટેડ (BEL) અને ન્યૂસ્પેસ ઈન્ડિયા લિમિટેડ (NSIL) સાથે ત્રણ સંરક્ષણ કરાર પર હસ્તાક્ષર કર્યા છે.

- આ ત્રણ કરારની કુલ કિંમત આશરે રૂ.5400 કરોડ છે.
- આ નિર્ણય ભારતના સશસ્ત્ર દળોના આધુનિકીકરણને ટેકો આપવા અને તેમને વધુ આત્મનિર્ભર બનાવવા માટે લેવામાં આવ્યો છે.

પ્રોજેક્ટ આકાશતીર

BEL સાથે કરાર કરાયેલ પ્રથમ પ્રોજેક્ટ 'પ્રોજેક્ટ આકાશતીર' (Project Akashteer) છે, જેની કિંમત રૂ.1,982 કરોડ છે.

- આ પ્રોજેક્ટનો ઉદ્દેશ્ય ભારતીય સેનાના હવાઈ સંરક્ષણ એકમોને સ્વદેશી, અત્યાધુનિક ક્ષમતાઓ સાથે સશક્ત બનાવવાનો છે.
- ભારતીય સેના આ પ્રોજેક્ટનો પ્રાથમિક લાભાર્થી હશે, જે તેમની હવાઈ સંરક્ષણ ક્ષમતાઓને વધારશે અને તેમને સંકલિત રીતે સંચાલન કરવામાં સક્ષમ બનાવશે.
- આ પ્રોજેક્ટ વિદેશી તકનીકો પર ભારતની નિર્ભરતા ઘટાડવામાં મદદ કરશે અને તેને વધુ આત્મનિર્ભર બનાવશે.

સારંગ ઈલેક્ટ્રોનિક સપોર્ટ મેઝર (ESM) સિસ્ટમ

BEL સાથે કરાર કરાયેલો બીજો પ્રોજેક્ટ સારંગ ઈલેક્ટ્રોનિક સપોર્ટ મેઝર (ESM) સિસ્ટમ છે જેની કિંમત રૂ.412 કરોડ છે.

- આ પ્રોજેક્ટનો ઉદ્દેશ્ય ભારતીય નૌકાદળના હેલિકોપ્ટર માટે અદ્યતન ઈલેટ્રોનિક સપોર્ટ મેઝર્સ સિસ્ટમ પ્રદાન કરવાનો છે.
- આ પ્રોજેક્ટથી ભારતીય નૌકાદળની ક્ષમતાઓમાં નોંધપાત્ર વધારો થવાની અપેક્ષા છે, જેનાથી તેઓ વધુ કાર્યક્ષમતા સાથે રિકોનિસન્સ, સર્વેલન્સ અને અન્ય કામગીરી હાથ ધરવા સક્ષમ બનશે.

GSAT 7B

સંરક્ષણ મંત્રાલય દ્વારા કરાર કરાયેલો ત્રીજો પ્રોજેક્ટ એક અદ્યતન સંચાર ઉપગ્રહ છે. જેનું નામ GSAT 7B છે.

- ન્યૂસ્પેસ ઈન્ડિયા લિમિટેડ (NSIL)ને આ પ્રોજેક્ટ માટે રૂ.2,963 કરોડના ખર્ચે કોન્ટ્રાક્ટ આપવામાં આવ્યો છે.
- આ સંચાર ઉપગ્રહ ભારતના સશસ્ત્ર દળોને સંચાર ક્ષમતામાં વધારો કરશે, જે તેમને મહત્વપૂર્ણ કાર્યોમાં મદદ કરશે.

1. તાજેતરમાં શ્રી સલીમ દુરાનીનું નિધન થયું છે. તેઓ કઈ રમત સાથે સંકળાયેલા હતા ?

(A) ક્રિકેટ (B) હોકી (C) ફૂટબોલ (D) બોક્સિંગ **(A)**

2. અર્જુન એવોર્ડ જીતનાર પ્રથમ ભારતીય ક્રિકેટરનું નામ જણાવો ?

(A) શ્રી અજિત વાડેકર (B) શ્રી અશોક માંકડ (C) શ્રી સલીમ દુરાની (D) શ્રી સુનિલ ગાવસ્કર **(C)**

3. તાજેતરમાં કયા સ્થળે 'સ્પેસ સિસ્ટમ ડિઝાઈન લેબ' (Space System Design Lab)નું ઉદ્‌ઘાટન કરવામાં આવ્યું છે ?

(A) રાજકોટ (B) અમદાવાદ (C) સુરત (D) વડોદરા **(B)**

4. તાજેતરમાં સંરક્ષણ મંત્રાલયે BEL અને NSIL સાથે ત્રણ સંરક્ષણ કરાર પર હસ્તાક્ષર કર્યા છે. તેના વિશે નીચેના પૈકી કયા વિધાન સાચા છે ?

1. BEL સાથે કરાર કરાયેલ પ્રથમ પ્રોજેક્ટ 'પ્રોજેક્ટ આકાશતીર' (Project Akashteer) છે, જેની કિંમત રૂ.1982 કરોડ છે.
2. BEL સાથે કરાર કરાયેલો બીજો પ્રોજેક્ટ સારંગ ઈલેક્ટ્રોનિક સપોર્ટ મેઝર (ESM) સિસ્ટમ છે જેની કિંમત રૂ.412 કરોડ છે.
3. ત્રીજો કરાર GSAT સંચાર ઉપગ્રહ છે. NSILને આ પ્રોજેક્ટ માટે રૂ.2,963 કરોડના ખર્ચે કોન્ટ્રાક્ટ આપવામાં આવ્યો છે.

યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો

(A) ફક્ત 1 (B) ફક્ત 2 (C) ફક્ત 1 અને 3 (D) 1, 2 અને 3 **(D)**

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS ®

દિવસ મહિમા : ચૈત્ર સુદ તેરસ, મહાવીર જયંતિ (ભગવાન મહાવીર જન્મજયંતિ)

મહાવીર સ્વામી (24મા તીર્થંકર)

- બાળપણનું નામ : વર્ધમાન
- જન્મ : ઈ.સ. પૂર્વે 599
- જન્મસ્થળ : કુંડગ્રામ (વૈશાલી)
- માતા : ત્રિશલાદેવી (વિદેહલતા) (લિચ્છવી નરેશ ચેટકીની બહેન)
- પિતા : સિધ્ધાર્થ (સાત્રિક ક્ષત્રિય કુળના પ્રધાન)
- ભાઈ : નંદીવર્ધન
- પત્ની : યશોદા
- પુત્રી : પ્રિયદર્શના
- જમાઈ : જામિલ, જે મહાવીર સ્વામીના પ્રથમ શિષ્ય બન્યા.
- ગૃહત્યાગ : 30 વર્ષે
- તપશ્ચર્યા : 12 વર્ષ સુધી
- જ્ઞાન પ્રાપ્તિનું સ્થળ : જાંભક ગામ
- નદી : ઋજુપાલિકા
- વૃક્ષ : સાલ
- પ્રાપ્ત થયેલ જ્ઞાન : કેવલ્ય જ્ઞાન (અંતિમ જ્ઞાન)
- જ્ઞાન પ્રાપ્તિ પછીના નામ : મહાવીર, કૈવલિન, જિન (વિજેતા), નિર્ગ્રન્થ (મુકત), અર્હંત (યોગ્ય)
- ઉપદેશની ભાષા : અર્ધમાગધી (પ્રાકૃત)
- ધર્મગ્રંથ : આગમ, કલ્પસૂત્ર
- મુખ્ય પંથ : શ્વેતાંબર, દિગંબર ઉપરાંત તેરાપંથી, સ્થાનકવાસી, દેરાવાસી
- પ્રથમ ઉપદેશ સ્થળ : રાજગૃહ પાસે વિપુલચલ પહાડીઓમાં
- અન્ય : આત્માને શાશ્વત માને છે
- મૃત્યુ : ઈ.સ. પૂર્વે 527 (72 વર્ષની ઉંમરે)
- મૃત્યુ સ્થળ : પાવાપુરી (પાવરાજગૃહ) (તેમણે પાવાપુરીમાં જૈન સંઘની સ્થાપના કરી હતી)

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS ®

- મહાવીર સ્વામી જૈનધર્મના 24માં તીર્થંકર હતા.
- મહાવીર સ્વામીએ જૈનધર્મમાં પાંચમું મહાવ્રત બ્રહ્મચર્ય આપ્યું હતું.
- 30 વર્ષની ઉંમરે મહાવીર સ્વામીએ તેમના મોટાભાઈ નંદીવર્ધનની આજ્ઞા લઈને ગૃહત્યાગ કર્યો.
- મહાવીર સ્વામીએ 12 વર્ષ સુધી ઋજુપાલિકા નદીને કિનારે સાલ નામના વૃક્ષની નીચે તપશ્ચર્યા કરી.
- તેમને 42 વર્ષની ઉંમરે કેવલ્યજ્ઞાન પ્રાપ્ત થયું હતું.
- મહાવીર સ્વામીના શિષ્યોને ગણોધર કહેવાય છે. તેમની કુલ સંખ્યા 11 છે.
- મહાવીર સ્વામીએ પોતાના ઉપદેશો 'અર્ધમાગધી' (પ્રાકૃત) ભાષામાં આપ્યા હતા.

પંચ મહાવ્રત

સત્ય | અહિંસા | અસ્તેય | અપરિગ્રહ | બ્રહ્મચર્ય

માનવ-વન્યજીવન સંઘર્ષ પર પરિષદ : ઓક્સફોર્ડ, યુકે

તાજેતરમાં યુનાઈટેડ કિંગ્ડમના ઓક્સફોર્ડ ખાતે 'માનવ–વન્યજીવ સંઘર્ષ અને સહઅસ્તિત્વ પર આંતરરાષ્ટ્રીય પરિષદ'નું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું.

- જેમાં લગભગ 70 દેશોના હજારો કાર્યકરો માનવ–વન્યજીવ સંઘર્ષના મુદ્દાનો ઉકેલ શોધવા માટે ભાગ લીધો હતો.
- આ કોન્ફરન્સનું આયોજન IUCN, FAO, યુનાઈટેડ નેશન્સ ડેવલપમેન્ટ પ્રોગ્રામ અને અન્ય સંસ્થાઓ દ્વારા સંયુક્ત રીતે કરવામાં આવ્યું હતું.
- માનવ–વન્યજીવ સંઘર્ષ અને સહઅસ્તિત્વ પરની આ કોન્ફરન્સનો ઉદ્દેશ્ય માનવ–વન્યજીવ સંઘર્ષના જટિલ મુદ્દા સાથે વ્યવહાર કરવાનો છે જેના પરિણામે જૈવવિવિધતાને નુકસાન થયું છે અને માનવ તથા પ્રાણીઓ બંનેને નુકસાન થયું છે.
- માનવ–વન્યજીવન સંઘર્ષ એ જૈવવિવિધતા સંરક્ષણ માટેની ટોચની વૈશ્વિક પ્રાથમિકતાઓમાંથી એક છે અને આગામી દાયકા માટે નિર્ધારિત ટકાઉ વિકાસના લક્ષ્યાંકો છે, જે રાષ્ટ્રીય, પ્રાદેશિક અથવા વૈશ્વિક નીતિઓ અને પહેલો પર સાથે મળીને કામ કરવાની તક પૂરી પાડે છે.

- આ કોન્ફરન્સમાં ઈકોલોજી, પ્રાણીઓની વર્તણૂક, મનોવિજ્ઞાન, કાયદો, સંઘર્ષ વિશ્લેષણ, મધ્યસ્થી, શાંતિ નિર્માણ, આંતરરાષ્ટ્રીય વિકાસ, અર્થશાસ્ત્ર અને માનવશાસ્ત્ર જેવા વિવિધ ક્ષેત્રોના નિષ્ણાતો ભાગ લે છે.

શેખ ખાલિદ બિન મોહમ્મદ બિન ઝાયેદ અબુ ધાબીના ક્રાઉન પ્રિન્સ બન્યા

શેખ ખાલેદ બિન મોહમ્મદ બિન ઝાયેદને તાજેતરમાં સંયુક્ત આરબ અમીરાત (UAE)ની તેલ સમૃદ્ધ રાજધાની અબુ ધાબીના ક્રાઉન પ્રિન્સ તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવ્યા હતા.

- તેઓ સંયુક્ત આરબ અમીરાતના પ્રમુખ શેખ મોહમ્મદ બિન ઝાયેદ અલ નાહયાનના સૌથી મોટા પુત્ર છે.
- શેખ ખાલિદનો જન્મ **8 જાન્યુઆરી, 1982**ના રોજ અબુ ધાબીમાં થયો હતો.
- તેઓ અમેરિકન યુનિવર્સિટી ઓફ શારજાહમાંથી સ્નાતક થયા હતા. અને **2014**માં લંડનના કિંગ્સ કોલેજના યુદ્ધ અભ્યાસ વિભાગમાંથી **Phd**ની ડિગ્રી પ્રાપ્ત કરી હતી .
- શેખ ખાલિદ અગાઉ અબુ ધાબી એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલના સભ્ય હતા.
- તેમણે અબુ ધાબી એક્ઝિક્યુટિવ ઓફિસના અધ્યક્ષ તરીકે પણ સેવા આપી હતી.

1. કયા દિવસના રોજ ભગવાન મહાવીર જન્મજયંતિની ઉજવણી કરવામાં આવે છે ?

(A) કારતક સુદ તેરસ (B) ચૈત્ર સુદ તેરસ (C) માગશર સુદ તેરસ (D) વૈશાખ સુદ તેરસ **(B)**

2. ભગવાન મહાવીર સ્વામી જૈન ધર્મના કેટલામાં તીર્થંકર હતા ?

(A) 22માં (B) 23માં (C) 24માં (D) 25માં **(C)**

3. તાજેતરમાં _____ ખાતે 'માનવ–વન્યજીવ સંઘર્ષ અને સહઅસ્તિત્વ પર આંતરરાષ્ટ્રીય પરિષદ'નું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું.

(A) ઓક્સફોર્ડ, યુકે (B) સોફિયા, જાપાન (C) હાર્વર્ડ, યુએસ (D) સિંધુઆ, ચીન **(A)**

4. શેખ ખાલિદ બિન મોહમ્મદ બિન ઝાયેદ ક્યાંના ક્રાઉન પ્રિન્સ બન્યા છે ?

(A) અબુ ધાબી (B) શારજાહ (C) અજમાન (D) અલ–આઈન **(A)**

દિવસ મહિમા : 5 એપ્રિલ, રાષ્ટ્રીય સમુદ્રી (દરિયાઈ) દિવસ (National Maritime Day)

ભારતમાં દર વર્ષે 5 એપ્રિલના રોજ 'રાષ્ટ્રીય દરિયાઈ દિવસ' તરીકે ઉજવણી કરવામાં આવે છે.

- ભારતમાં દરિયાઈ દિવસની ઉજવણીનો મુખ્ય ઉદ્દેશ ભારતીય શિપિંગ ઉદ્યોગની પ્રવૃત્તિઓ અને દેશના અર્થતંત્રમાં તેની ભૂમિકા વિશે લોકોને જાગૃત કરવાનો છે.
- નોંધનીય છે કે 5 એપ્રિલ, 1919ના રોજ સિંધિયા સ્ટીમ નેવિગેશન કંપની લિ.નું પ્રથમ વરાળ જહાજ 'એસ.એસ. લોયલ્ટી' (SS Loyalty) મુંબઈથી લંડન સુધીના પ્રથમ દરિયાઈ પ્રવાસ માટે આંતરરાષ્ટ્રીય જળ ક્ષેત્રમાં ઉતર્યું હતું.
- આથી, આ દિવસની યાદમાં 1964થી 'રાષ્ટ્રીય સમુદ્રી દિવસ'ની ઉજવણી કરવામાં આવે છે.
- વર્ષ 2023ના રાષ્ટ્રીય સમુદ્રી દિવસની થીમ 'Amrit Kaal in Shipping' છે.

WHOએ અઝરબૈજાન અને તાજિકિસ્તાનને મેલેરિયા મુક્ત દેશ જાહેર કર્યા

WHO દ્વારા 29 માર્ચ, 2023ના રોજ અઝરબૈજાન અને તાજિકિસ્તાનને મેલેરિયા મુક્ત જાહેર કરવામાં આવ્યા હતા.

- અઝરબૈજાન અને તાજિકિસ્તાનની સરકારોએ લક્ષિત મેલેરિયા હસ્તક્ષેપનો ઉપયોગ કર્યો હતો.
- જેમ કે મેલેરિયાને રોકવા માટે ઘરોની આંતરિક દિવાલો પર જંતુનાશકનો છંટકાવ કરવો, પ્રારંભિક નિદાન અને સારવાર તથા કુશળ આરોગ્યસંભાળ વ્યાવસાયિકોની જાળવણીને પ્રોત્સાહિત કરવી.
- આ ઘોષણા મેલેરિયા રોગને નાબૂદ કરવા માટે બંને દેશો દ્વારા લાંબા અભિયાનના પરિણામ સ્વરૂપ આવી છે.
- WHO દ્વારા મેલેરિયા-મુક્ત તરીકે પ્રમાણિત થવા માટે દેશે ઓછામાં ઓછા છેલ્લા ત્રણ વર્ષથી મેલેરિયા ટ્રાન્સમિશન ચક્ર તૂટી ગયું હોવાનું દર્શાવતા સખત, વિશ્વસનીય પુરાવા પ્રદાન કરવા આવશ્યક છે.
- નવીનતમ જાહેરાત સાથે વિશ્વ આરોગ્ય સંસ્થા દ્વારા યુરોપિયન ક્ષેત્રના 21 દેશો અને એક પ્રદેશ સહિત 41 દેશોને મેલેરિયા મુક્ત જાહેર કરવામાં આવ્યા છે.

મેલેરિયા

મેલેરિયા એ મચ્છરથી ફેલાતો ચેપી રોગ છે.

- તે ચેપગ્રસ્ત માદા એનોફિલિસ (Anopheles) મચ્છરના ડંખથી ફેલાય છે.
- આ રોગ થવાનું મુખ્ય કારણ પ્લાઝમોડિયમ જૂથના કેટલાક પરોપજીવીઓ છે.
- જેમાં ફાલ્સીપેરમ નામના પ્લાઝમોડિયમને સૌથી ઘાતક માનવામાં આવે છે.
- આફ્રિકા સહિત વિશ્વના તમામ ભાગોમાં મેલેરિયાથી સૌથી વધુ મૃત્યુ આ ફાલ્સીપેરમ નામના પ્લાઝમોડિયમને કારણે જ થાય છે.

ફિનલેન્ડ નાટો (NATO)માં જોડાયું

નાટોના સેક્રેટરી જનરલ જેન્સ સ્ટોલનબર્ગે જાહેરાત કરી છે કે ફિનલેન્ડ સત્તાવાર રીતે નાટો (NATO)નું સભ્ય બન્યું છે.

- નાટોના મોટા ભાગના સભ્યોએ તેને ટેકો આપ્યો હતો.
- આ સાથે ફિનલેન્ડ NATOનું 31મું સભ્ય બન્યું છે.
- ફિનલેન્ડની સદસ્યતા સામે રશિયાના વિરોધ છતા તુર્કીની મંજૂરીએ NATOના વિસ્તરણને મંજૂરી આપી છે.
- ફિનલેન્ડ રશિયા સાથે 1300 કિલોમીટરથી વધુની લાંબી સરહદ ધરાવે છે.
- 2022માં રશિયાના યુક્રેન પરના આક્રમણ બાદ સુરક્ષાની ચિંતાઓને કારણે NATOમાં જોડાવાનો તેનો નિર્ણય લેવામાં આવ્યો હતો.
- નોંધનીય છે કે NATOમાં જોડાવાની સ્વીડનની અરજીને તુર્કી અને હંગેરી દ્વારા નકારી કાઢવામાં આવી હતી.
- NATOમાં ફિનલેન્ડની સદસ્યતા ઘણા વર્ષોથી ચર્ચાનો વિષય છે, કેટલાક નિષ્ણાતો એવી દલીલ કરે છે કે તે ફિનલેન્ડની સંરક્ષણ ક્ષમતાઓને મજબૂત કરવામાં મદદ કરશે.
- જ્યારે અન્ય લોકોએ પાડોશી રશિયા સાથે સંભવિત તણાવ અંગે ચિંતા વ્યક્ત કરી છે.
- ફિનલેન્ડના સભ્યપદ સાથે NATOમાં હવે યુરોપ અને ઉત્તર અમેરિકાના મોટાભાગના દેશોનો સમાવેશ થાય છે.

ફિનલેન્ડ

ફિનલેન્ડ એ ઉત્તર યુરોપમાં નોર્ડિક દેશ છે, સત્તાવાર નામ રિપબ્લિક ઓફ ફિનલેન્ડ છે.

- તે ઉત્તર–પશ્ચિમમાં સ્વીડન, ઉત્તરમાં નોર્વે, પૂર્વમાં રશિયા, પશ્ચિમમાં બોથનિયાનો અખાત, દક્ષિણમાં ફિનલેન્ડ અખાત અને ઓસ્ટેનિયા સાથે જમીન સરહદથી જોડાયેલો છે.
- હેલસિંકી ફિનલેન્ડની રાજધાની અને સૌથી મોટું શહેર છે.
- મોટાભાગની વસતી વંશિય ફિન્સ છે. તથા સત્તાવાર ભાષા ફિનિશ અને સ્વીડીશ છે.
- ફિનલેન્ડના વર્તમાન રાષ્ટ્રપતિ શ્રી સાઉલી નિનિસ્તો અને વડાપ્રધાન સુશ્રી સન્ના મારિન છે.

INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

NATO

NATOનું પૂરું નામ 'North Atlantic Treaty Organization' છે.

- નાટો એક અર્ધ સરકારી સૈન્ય ગઠબંધન છે.
- તેની સ્થાપના 4 એપ્રિલ, 1949ના રોજ થઈ હતી.
- અમેરિકા, કેનેડા તથા પશ્ચિમ યુરોપના 10 દેશો સહિત કુલ 12 દેશો દ્વારા વોશિંગ્ટન સંધિ (અથવા તો ઉત્તર એટલાન્ટિક સંધિ) પર હસ્તાક્ષર કરીને તેની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી.
- તેનું હેડક્વાર્ટર બેલ્જિયમના બ્રુસેલ્સ ખાતે આવેલું છે.
- નાટોની સ્થાપનાનો મુખ્ય ઉદ્દેશ ઉત્તર અમેરિકા અને યુરોપના દેશોને તેમની સામૂહિક સુરક્ષા માટે એકજૂથ કરવાનો છે.
- આ માટે રાજકીય, આર્થિક, વૈજ્ઞાનિક તથા સૈન્ય ક્ષેત્રે એકબીજાના દેશોને સહયોગ આપવાની વ્યવસ્થા કરવામાં આવી છે.
- નાટો દેશો દ્વારા 'સંગઠિત રક્ષણ'નો સિદ્ધાંત સ્વીકારવામાં આવ્યો છે. આ સિદ્ધાંત અનુસાર જો નાટોના સભ્ય દેશોમાંથી કોઈ એક દેશ અથવા તો એકથી વધુ દેશો વિરુદ્ધ સશસ્ત્ર હુમલો કરવામાં આવે......તો તે હુમલો નાટોના તમામ દેશો વિરુદ્ધ ગણાશે.
- નાટોમાં વર્તમાન 30 દેશો છે જે આ મુજબ છે :

(1) અમેરિકા
(2) યુનાઈટેડ કિંગડમ
(3) તુર્કી
(4) સ્પેન
(5) સ્લોવેનિયા
(6) સ્લોવેકિયા
(7) રોમાનિયા
(8) પોર્ટુગલ
(9) પોલેન્ડ
(10) નોર્વે
(11) ઉત્તર મેસેડોનિયા
(12) નેધરલેન્ડ
(13) મોન્ટેનેગ્રો
(14) લક્ઝમબર્ગ
(15) લિથુઆનિયા
(16) લાતવિયા
(17) ઈટાલી
(18) આઈસલેન્ડ
(19) હંગેરી
(20) ગ્રીસ
(21) જર્મની
(22) ફ્રાન્સ
(23) એસ્ટોનિયા
(24) ડેનમાર્ક
(25) ચેક રિપબ્લિક
(26) ક્રોએશિયા
(27) કેનેડા
(28) બલ્ગેરિયા
(29) બેલ્જિયમ
(30) અલ્બેનિયા
(31) ફિનલેન્ડ

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS ®

નોંધ : (1) નાટોનું ઔપચારિક નામ **'Organisation du Traite de I'Atlantique Nord'** છે. તેને ટૂંકમાં OTAN તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે.

(2) નાટોમાં સૌથી છેલ્લે શામેલ થનાર દેશનું નામ ફિનલેન્ડ છે તથા આ અગાઉ માર્ચ 2020માં ઉત્તર મેસોડોનિયા NATOનું સભ્ય બન્યું હતું.

(3) નોંધનીય છે કે થોડા સમય પહેલા જ ફિનલેન્ડ અને સ્વીડને NATOનો ભાગ બનવાની ઈચ્છા વ્યક્ત કરી હતી.

NATOનું સભ્યપદ મેળવવાના માપદંડ

- દેશમાં સ્થિર લોકશાહી સરકાર, કાર્યકારી બજાર અર્થતંત્ર અને માનવ અધિકારો અને કાયદાના શાસનનો આદર કરવાનો સાબિત રેકોર્ડ હોવો જોઈએ.
- દેશ પાસે સક્ષમ અને સારી રીતે પ્રશિક્ષિત સૈન્ય હોવું જોઈએ જે જોડાણના સામૂહિક સંરક્ષણમાં યોગદાન આપી શકે. તેમાં સંરક્ષણ ક્ષેત્રે રોકાણ અને આધુનિક સાધનોની જાળવણી માટેની પ્રતિબદ્ધતા સામેલ છે.
- દેશ જરૂરિયાતના સમયે અન્ય દેશોને ટેકો આપવા સહિત જોડાણના સામૂહિક સંરક્ષણમાં યોગદાન આપવા માટે તૈયાર અને સક્ષમ હોવું જોઈએ.
- દેશ લોકશાહી, વ્યક્તિગત સ્વતંત્રતા અને કાયદાના શાસન પ્રત્યે પ્રતિબદ્ધતા સહિત જોડાણના મૂલ્યોને શેર કરવા જોઈએ.
- સત્તાવાર જરૂરિયાત ન હોવા છતાં, નાટો એવા દેશોને પ્રાધન્ય આપવાનું વલણ ધરાવે છે. જે હાલના સભ્યોની નજીકની ભૌગોલિક નિકટતા ધરાવે છે. કારણ કે આ કટોકટીના સમયે દળોનું સંકલન અને તૈનાત કરવાનું સરળ બનાવે છે.

® ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

NATOમાં જોડાવાના ફાયદા શું છે ?

લશ્કરી લાભ

(1) સામુહિક સુરક્ષા :

- સંધિની કલમ 5 જણાવે છે કે જો એક સાથી સભ્ય પર હુમલો થાય છે, તો તે દરેક પર હુમલો માનવામાં આવે છે.
- આ વ્યૂહાત્મક રીતે વિકસિત દેશોના લાંબાગાળાના સામૂહિક સંરક્ષણ પ્રદાન કરે છે.
- જ્યારે 9/11નો આંતકવાદી હુમલો થયો હતો ત્યારે અન્ય તમામ સભ્યોએ અફઘાનિસ્તાનમાં આતંકવાદ વિરોધી પ્રતિક્રિયામાં ફાળો આપ્યો હતો.

(2) સાયબર સંરક્ષણ ક્ષમતાઓ :

- તે માહિતીની વહેંચણી, શિક્ષણ રોકાણો અને ચાલુ તાલીમ દ્વારા તેમના સંરક્ષણને વધારવામાં સાથીઓને મદદ કરે છે.
- સાયબર સંરક્ષણ નિષ્ણાતો એવી સંસ્થાઓ સાથે કામ કરે છે જે નેટવર્કમાંના કોઈપણ દેશને હુમલાથી બચવામાં મદદ કરવા માટે એક ક્ષણની સૂચના પર એકત્ર થઈ શકે છે.

(3) આતંકવાદ વિરોધી ક્ષમતાઓ વિકસાવવી :

- આતંકવાદને રોકવા માટે ઈટલીના નેપલ્સમાં સહયોગીઓ માટે હબની સ્થાપના કરવામાં આવી છે.

(4) ખર્ચ-અસરકારક સંરક્ષણ :

- દરેક દેશે તેમના GDPના 2% સંરક્ષણ પાછળ ખર્ચવા જોઈએ. (વેલ્સ સમિટ, 2014)
- દરેક સભ્યના હિતોની સુરક્ષા કરવામાં આવે છે અને અસરકારક સૈન્ય જાળવવાનો ખર્ચ દેશો વચ્ચે વહેંચવામાં આવે છે.

આર્થિક લાભ

- સભ્યો વચ્ચે મુક્ત વ્યાપાર કરારો દ્વારા સભ્ય રાષ્ટ્રના માલસામાનને બાકીના વિશ્વની તુલનામાં સ્પર્ધાત્મક લાભ મળે છે.

રાજકીય લાભ

- તે રાષ્ટ્રોના આંતરિક રાજકરણમાં દખલ કરતું નથી.
- તે તેના ઘટક સભ્યોની સાર્વભૌમત્વને મંદ કરતું નથી.
- નિર્ણયો સર્વસંમતિથી લેવામાં આવતા હોવાથી દરેક રાષ્ટ્રના અવાજને અન્ય લોકો સાથે સમાન ગણવામાં આવે છે.

સંરક્ષણ મંત્રાલયે સ્વાતિ રડાર ખરીદવાની મંજૂરી આપી

તાજેતરમાં <u>સંરક્ષણ મંત્રાલયે</u> <u>990 કરોડથી</u> વધુના ખર્ચે <u>સ્વાતિ રડાર (Swathi Radar)</u> ખરીદવા માટે <u>BEL</u> સાથે કરાર પર હસ્તાક્ષર કર્યા હતા.

- ઘણા દેશોની જેમ ભારતને પણ દુશ્મન દેશો તરફથી આર્ટિલરી અને રોકેટના ખતરાનો સામનો કરવો પડે છે. આ સામનો કરવા માટે ભારતે <u>વેપન લોકેટિંગ રડાર (WLR) સ્વાતિ</u> વિકસાવી છે.

- WLR સ્વાતિને ઈલેક્ટ્રોનિક્સ અને રડાર ડેવલપમેન્ટ એસ્ટાબ્લિશમેન્ટ (LRDE) અને ભારત ઈલેક્ટ્રોનિક્સ લિમિટેડ (BEL) દ્વારા સંયુક્ત રીતે વિકસાવવામાં આવી છે.
- તેનો મુખ્ય ઉદ્દેશ ઈનકમિંગ આર્ટિલરી રાઉન્ડ, મોર્ટાર અને રોકેટને શોધીને ટ્રેક કરવાનો છે અને તેમના લોન્ચર્સને શોધવાનો છે.
- WLR સ્વાતિ પાસે પ્રભાવશાળી રેન્જ છે, જેમાં મોટા કેલિબર આર્ટિલરી રાઉન્ડ માટે 30 કિ.મી. સુધીની અને અનગાઈડેડ રોકેટ માટે 40 કિ.મી. સુધીની ડિટેક્શન રેન્જ છે.
- તે એક સાથે 7 ટાર્ગેટને ટ્રેક કરી શકે છે તથા નીચા અને ઊંચા બંને ખૂણા પર ફાયરિંગ કરવામાં આવતા રાઉન્ડને ટ્રેક કરવામાં સક્ષમ છે.
- રડાર એરેમાં મહત્તમ સ્કેનિંગ સેક્ટર 90° છે અને 30 સેકન્ડની અંદર સમગ્ર એરેને 135° બંને દિશામાં ફેરવીને ખતરોના જવાબમાં સ્કેનિંગ સેક્ટરને બદલી શકાય છે.
- WLR સ્વાતિ વિગતવાર ડિજિટલ નકશા પ્રદર્શન સાથે 99 લક્ષ્ય સ્થાનો સુધી સંગ્રહિત કરી શકે છે.
- WLR સ્વાતિની અદ્યતન ક્ષમતાઓ તેને ભારતના સંરક્ષણ શસ્ત્રાગારમાં એક મહત્વપૂર્ણ સાધન બનાવે છે.

INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

1. 'રાષ્ટ્રીય સમુદ્રી દિવસ' (National Maritime Day) તરીકે કયો દિવસ ઉજવાય છે ?

(A) 3 એપ્રિલ (B) 4 એપ્રિલ (C) 5 એપ્રિલ (D) 6 એપ્રિલ — **(C)**

2. WHO દ્વારા તાજેતરમાં કયા બે દેશને મેલેરિયા મુક્ત દેશ જાહેર કર્યા છે ?

(A) અઝરબૈજાન અને તાજિકિસ્તાન (B) કિર્ગિસ્તાન અને ઈન્ડોનેશિયા

(C) તાજિકિસ્તાન અને નેપાળ (D) કિર્ગિસ્તાન અને સુદાન — **(A)**

3. મેલેરિયા કયા માદા મચ્છરના ડંખથી ફેલાતો રોગ છે ?

(A) એડિસ (B) એલ્ફોન્ઝા (C) એફલિસ (D) એનોફિલિસ — **(D)**

4. તાજેતરમાં NATOનું 31મું સભ્ય કોણ બન્યું છે ?

(A) યુક્રેન (B) ફિનલેન્ડ (C) સ્વીડન (D) કિર્ગિસ્તાન — **(B)**

5. NATOનું પૂરું નામ શું છે ?

(A) નોર્થ અમેરિકા ટ્રીટી ઓર્ગેનાઈઝેશન

(B) નોર્થ એન્ટાર્કટિકા ટ્રીટી ઓર્ગેનાઈઝેશન

(C) નોર્થ અમેરિકા એન્ડ યુરોપ ટ્રીટી ઓર્ગેનાઈઝેશન

(D) નોર્થ એટલાન્ટિક ટ્રીટી ઓર્ગેનાઈઝેશન — **(D)**

6. NATOને ટૂંકમાં બીજા કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?

(A) TONA (B) TOAN (C) ONAT (D) OTAN — **(D)**

7. તાજેતરમાં સંરક્ષણ મંત્રાલયે 990 કરોડથી વધુના ખર્ચે 'વેપન લોકેટિંગ રડાર (WLR) સ્વાતિ' ખરીદવા માટે કોની સાથે કરાર પર હસ્તાક્ષર કર્યા છે ?

(A) DRDO (B) BEL (C) BHEL (D) WEL — **(B)**

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

દિવસ મહિમા : 06 એપ્રિલ, વિકાસ અને શાંતિ માટે આંતરરાષ્ટ્રીય રમતગમત દિવસ (International Day of Sport for Development and Peace)

ISROનું ફરીથી વાપરી શકાય તેવું લોન્ચ વ્હીકલ (Reusable Launch Vehicle)

2 એપ્રિલ, 2023ના રોજ ભારતીય અવકાશ સંશોધન સંસ્થા (ISRO)એ કર્ણાટકના ચિત્રદુર્ગમાં એરોનોટિકલ ટેસ્ટ રેન્જ (ATR) ખાતે Reusable Launch Vehicle Autonomous Landing Mission (RLV LEX) (ફરીથી વાપરી શકાય તેવું લોન્ચ વ્હીકલ) સફળતાપૂર્વક હાથ ધર્યુ હતું.

- ભારતીય વાયુસેનાના ચિનૂક હેલિકોપ્ટરનો ઉપયોગ RLV-TDને 4.5 કિ.મી.ની ઊંચાઈથી છોડવા માટે કરવામાં આવ્યો હતો. અને ISROએ યોજના મુજબ RLV-TDના લેન્ડિંગ પ્રયોગને અમલમાં મૂક્યો હતો.

RLV પ્રોજેક્ટ શું છે ?

લોન્ચ વ્હીકલ ઓટોનોમસ લેન્ડિંગ મિશન (RLV LEX) એ એક ટેકનોલોજી ડેમોન્સ્ટ્રેટર પ્રોજેક્ટ છે.

- જેનો ઉદ્દેશ્ય પેલોડને ભ્રમણકક્ષામાં લઈ જવા અને એરક્રાફ્ટની જેમ પૃથ્વી પર પાછા ફરવા સક્ષમ સ્પેસ પ્લેન વિકસાવવાનો છે.
- RLV-TD (ટેકનોલોજી ડેમોન્સ્ટ્રેટર) એ અંતિમ RLVનો એક નાનો પ્રોટોટાઈપ છે, જે ઘણો મોટો હશે અને ક્રૂ તથા કાર્ગોને અવકાશમાં લઈ જવા માટે સક્ષમ હશે.

- RLV-TD 6.5 મીટર લાંબુ છે, તેની પાંખો 3.6 મીટર છે અને તેનું વજન 1.7 ટન છે.
- ભવિષ્યમાં આ વાહનને ભારતના પુન:ઉપયોગ કરી શકાય તેવા ટુ–સ્ટેજ ઓર્બિટલ (TSTO) લોન્ચ વ્હીકલના પ્રથમ તબક્કામાં વધારો કરવામાં આવશે.
- RLV-TD વિમાન જેવું દેખાય છે. તેમાં ફ્યુઝલેજ, નોઝ કેપ, ડબલ ડેલ્ટા પાંખો અને બે ઉભી પૂંછડીઓનો સમાવેશ થાય છે.
- RLV TDનો ઉપયોગ હાઈપરસોનિક ફ્લાઈટ (HEX), ઓટોનોમસ લેન્ડિંગ (LEX), રીટર્ન ફ્લાઈટ પ્રયોગ (REX), સંચાલિત ક્રુઝ ફ્લાઈટ અને સ્ક્રેમજેટ પ્રોપલ્શન એક્સપેરીમેન્ટ (SPEX) જેવી ટેકનોલોજી વિકસાવવા માટે કરવામાં આવશે.

INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

મહત્વ

અવકાશ સંશોધન સાથે સંકળાયેલા ઊંચા ખર્ચ તેની પ્રગતિમાં નોંધપાત્ર અવરોધ છે.

- જોકે પુનઃઉપયોગ કરી શકાય તેવા પ્રક્ષેપણ વાહનને અવકાશને એક્સેસ કરવાના ઓછા ખર્ચે, ભરોસાપાત્ર અને માંગ પરનું મોડ ગણવામાં આવે છે.
- RLVનો ઉપયોગ કરીને પ્રક્ષેપણની કિંમત વર્તમાન ખર્ચના લગભગ 80% સુધી ઘટાડી શકાય છે.
- નોંધનીય છે કે અવકાશ પ્રક્ષેપણ વાહનમાં લગભગ 80 થી 87 ટકા ખર્ચ વાહનના માળખામાં જાય છે.

નોંધ : (1) ISROએ અગાઉ મે 2016માં HEX મિશનમાં તેના પાંખવાળા વાહન RLV-TDની પુનઃપ્રવેશનું નિદર્શન કર્યું હતું.

(2) HEXમાં વાહન બંગાળની ખાડી પર કાલ્પનિક રનવે પર ઉતર્યું હતું. રનવે પર ઉતરાણ એ એક પાસું હતું જે HEX મિશનમાં સામેલ નથી.

ઈન્ડિયા જસ્ટિસ રિપોર્ટ 2022 : 18 મોટા રાજ્યમાં કર્ણાટક પ્રથમ

તાજેતરમાં 'ઈન્ડિયા જસ્ટિસ રિપોર્ટ 2022' (IJR) અથવા 'ભારત ન્યાય અહેવાલ 2022' (India Justice Report 2022) પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવ્યો છે.

- આ રિપોર્ટ મુજબ કર્ણાટક રાજ્ય એક કરોડથી વધુની વસતી ધરાવતા 18 મોટા અને મધ્યમ કદના રાજ્યોમાં ટોચ પર છે.
- તાજેતરમાં પ્રસિદ્ધ થયેલ ઈન્ડિયા જસ્ટિસ રિપોર્ટની ત્રીજી આવૃત્તિ છે.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS ®

ઈન્ડિયા જસ્ટિસ રિપોર્ટ વિશે

ઈન્ડિયા જસ્ટિસ રિપોર્ટ એ તેના પ્રકારનો પ્રથમ રાષ્ટ્રીય સામયિક અહેવાલ છે. જે ન્યાય આપવા માટે રાજ્યોની ક્ષમતાને રેન્ક આપે છે.

- ઈન્ડિયા જસ્ટિસ રિપોર્ટ ટાટા ટ્રસ્ટ દ્વારા 2019માં શરૂ કરવામાં આવ્યો હતો.
- ફાઉન્ડેશનના ભાગીદારોમાં સેન્ટર ફોર સોશિયલ જસ્ટિસ, કોમન કોઝ, કોમનવેલ્થ હ્યુમન રાઈટ્સ ઈનિશિયેટિવ, DAKSH, TISS - પ્રયાસ, વિધિ સેન્ટર ફોર લીગલ પોલિસી અને હાઈ ઈન્ડિયા લાઈવ જેવા ડેટા પાર્ટનરનો સમાવેશ થાય છે.

- તે ન્યાય પ્રણાલીના 4 મુખ્ય સ્તંભોની ક્ષમતાનું મૂલ્યાંકન કરે છે. જે નીચે મુજબ છે :
  (1) પોલીસ
  (2) ન્યાયતંત્ર
  (3) જેલ
  (4) કાનૂની સહાય
- દરેક સ્તંભનું વિશ્લેષણ બજેટ, માનવ સંસાધન, વર્કલોડ, વિવિધતા, ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર અને રાજ્યના પોતાના ઘોષિત ધોરણો અને બેન્ચમાર્ક વિરુદ્ધ વલણોના પ્રિઝમ દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું.
- વર્ષ 2022નો આ અહેવાલ દેશમાં 25 રાજ્ય માનવ અધિકાર પંચની ક્ષમતાનું પણ અલગથી મૂલ્યાંકન કરે છે.

ઈન્ડિયા જસ્ટિસ રિપોર્ટ 2022

આ રિપોર્ટ મુજબ કર્ણાટક રાજ્ય એક કરોડથી વધુની વસતી ધરાવતા 18 મોટા અને મધ્યમ કદના રાજ્યોમાં પ્રથમ ક્રમે છે.

- ત્યારબાદ તમિલનાડુ બીજા, તેલંગાણા ત્રીજા અને ગુજરાત ચોથા ક્રમે છે.
- જ્યારે ઉત્તરપ્રદેશ અંતિમ 18માં ક્રમે છે.

INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

મોટા અને મધ્યમ કદના રાજ્યો (એક કરોડથી વધુ વસતી)

ક્રમ	રાજ્ય
1	કર્ણાટક
2	તમિલનાડુ
3	તેલંગાણા
4	ગુજરાત
5	આંધ્રપ્રદેશ
6	કેરળ
18	ઉત્તરપ્રદેશ

- જ્યારે એક કરોડથી ઓછી વસતી ધરાવતા 7 નાના રાજ્યોની યાદીમાં સિક્કિમ પ્રથમ ક્રમે હતું.
- સિક્કિમ બાદ અરુણાચલ પ્રદેશ બીજા ક્રમે અને ત્રિપુરા ત્રિજા ક્રમે હતું.
- જ્યારે ગોવા અંતિમ સાતમાં ક્રમે હતું.

સાત નાના રાજ્યો (1 કરોડથી ઓછી વસતી)

ક્રમ	રાજ્ય
1	સિક્કિમ
2	અરુણાચલ પ્રદેશ
3	ત્રિપુરા
7	ગોવા

રિપોર્ટ વિશેના અન્ય મુખ્ય મુદ્દાઓ

આ રિપોર્ટમાં ડિસેમ્બર 2022 સુધીના આંકડા અનુસાર હાઈકોર્ટમાં 1,108 ન્યાયાધીશોની મંજૂર સંખ્યાથી વિપરીત કાર્યકારી ન્યાયાધીશોની સંખ્યા માત્ર 778 હતી.

- 24631 ન્યાયાધીશોની મંજૂર સંખ્યા હોવા છતા ગૌણ અદાલતો 19,288 ન્યાયાધીશો સાથે કાર્યરત હોવાનું નોંધાયું હતું.
- મોટાભાગના રાજ્યોમાં છેલ્લા પાંચ વર્ષમાં ન્યાયાધીશ દીઠ પડતર કેસોની સંખ્યામાં વધારો થયો છે, જોકે મંજૂર સંખ્યા પ્રમાણમાં સ્થિર રહી છે.
- હાઈકોર્ટ સ્તરે ઉત્તરપ્રદેશમાં સૌથી લાંબી સરેરાશ પેન્ડન્સી છે.
- જ્યારે ત્રિપુરામાં સૌથી ઓછી સરેરાશ હાઈકોર્ટ પેન્ડન્સી છે.
- 2018 અને 2022ની વચ્ચે 22 રાજ્યો અને કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોમાં જજ દીઠ કેસોની સંખ્યામાં વધારો થયો છે.
- 2018-19 અને 2022ની વચ્ચે હાઈકોર્ટમાં ક્લિયરન્સ રેટ છ ટકા પોઈન્ટ્સ (85.5% થી 94.6%) સુધરી છે, પરંતુ નીચલી અદાલતોમાં 3.6 પોઈન્ટ્સ (93% થી 89.4%)નો ઘટાડો નોંધવામાં આવ્યો છે.
- ગૌણ અદાલતોની તુલનામાં ઉચ્ચ અદાલતો વાર્ષિક વધુ કેસનો નિકાલ કરી રહી છે.
- કેરળ અને ઓડિશાની હાઈકોર્ટમાં સૌથી વધુ કેસ ક્લિયરન્સ રેટ છે.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

ભારતનો GDP ગ્રોથ ઘટીને 6.3 ટકા રહેવાની વર્લ્ડ બેન્કની ધારણા

<u>વર્લ્ડ બેન્કના</u> તાજેતરના એક અહેવાલમાં <u>નાણાકીય વર્ષ 2023-24</u> માટે ભારતના GDP ગ્રોથનો અંદાજ ઘટાડીને <u>6.3 ટકા</u> રહેવાની ધારણા વ્યક્ત કરવામાં આવી છે.

- ડિસેમ્બર 2022માં વર્લ્ડ બેન્કે ભારતનો GDP ગ્રોથનો અંદાજ <u>6.6 ટકા</u> નક્કી કર્યો હતો.
- બાહ્ય વિદેશી પરિબળોના પડકારો તેમજ વ્યાજ દરમાં વધારો અને આવકમાં ઘટાડાને કારણે લોકોનો વપરાશી ખર્ચ ઘટશે તેવી ભીતિ વ્યક્ત કરાઈ છે.
- અહેવાલમાં ડાઉનગ્રેડના પ્રાથમિક કારણો તરીકે ઊંચા ઉધાર ખર્ચ અને ધીમી આવક વૃદ્ધિ ટાંકવામાં આવી છે.
- નોંધનીય છે કે નાણાકીય વર્ષ <u>2024-25</u>માં ભારતનો વિકાસ દર <u>6.4%</u> સુધી પહોંચવાની ધારણા છે.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

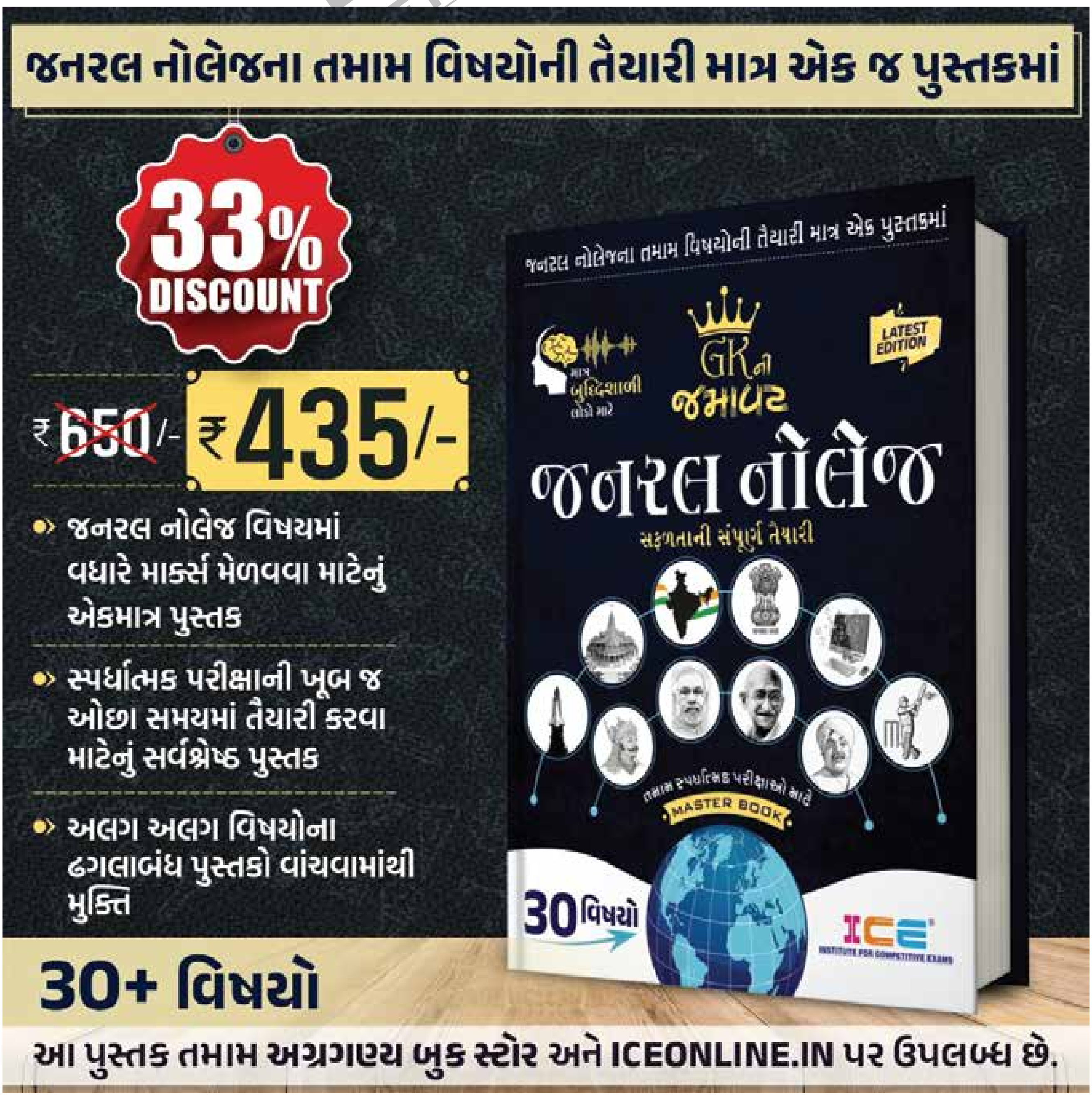

1. યુનાઈટેડ નેશન્સ દ્વારા 'વિકાસ અને શાંતિ માટે આંતરરાષ્ટ્રીય દિવસ' તરીકે કયો દિવસ ઉજવાય છે ?

(A) 4 એપ્રિલ (B) 5 એપ્રિલ (C) 6 એપ્રિલ (D) 7 એપ્રિલ **(C)**

2. તાજેતરમાં ISROએ કર્ણાટકના ચિત્રદુર્ગમાં એરોનોટિકલ ટેસ્ટ રેન્જ ખાતે 'RLV LEX'નું સફળ પરીક્ષણ હાથ ધર્યુ હતું. આ 'RLV LEX' શું છે ?

(A) સપાટીથી સપાટી પ્રહાર કરતી મિસાઈલ

(B) સપાટીથી હવામાં પ્રહાર કરતી મિસાઈલ

(C) ભારતીય સેનાની ટૂંકા અંતરની ટેન્ક

(D) ISROનું ફરીથી વાપરી શકાય તેવું લોન્ચ વ્હીકલ **(D)**

3. તાજેતરમાં 'ઈન્ડિયા જસ્ટિસ રિપોર્ટ' (India Justice Report) 2022 પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવ્યો છે. આ રિપોર્ટ વિશે નીચેના પૈકી કયા વિધાન સાચા છે ?

1. આ રિપોર્ટ મુજબ કર્ણાટક રાજ્ય એક કરોડથી વધુની વસતી ધરાવતા 18 મોટા અને મધ્યમ કદના રાજ્યોમાં પ્રથમ ક્રમે છે.
2. એક કરોડથી ઓછી વસતી ધરાવતા સાત નાના રાજ્યોની યાદીમાં સિક્કિમ પ્રથમ ક્રમે છે.
3. હાઈકોર્ટ સ્તરે રાજસ્થાનમાં સૌથી વધુ પેન્ડિંગ કેસ છે.
4. ઈન્ડિયા જસ્ટિસ રિપોર્ટ ન્યાય પ્રણાલીના 4 સ્તંભોની ક્ષમતાનું મૂલ્યાંકન કરે છે : પોલીસ, ન્યાયતંત્ર, જેલ અને કાનૂની સહાય.

યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો

(A) ફક્ત 1, 2 અને 4 (B) ફક્ત 1, 2 અને 3 (C) ફક્ત 2, 3 અને 4 (D) 1, 2, 3 અને 4 **(A)**

4. વર્લ્ડ બેન્કના તાજેતરના એક અહેવાલમાં નાણાકીય વર્ષ 2023-24 માટે ભારતના GDP ગ્રોથનો અંદાજ ઘટાડીને _____ ટકા રહેવાની ધારણા વ્યક્ત કરી છે.

(A) 6.3 (B) 5.3 (C) 4.3 (D) 3.3 **(A)**

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS ®

દિવસ મહિમા : 7 એપ્રિલ, વિશ્વ સ્વાસ્થ્ય દિવસ (World Health Day)

સમગ્ર વિશ્વમાં આરોગ્ય અંગે જાગૃતિ લાવવા માટે **World Health Organization (WHO)** દ્વારા દર વર્ષે 7 એપ્રિલના રોજ 'વિશ્વ આરોગ્ય દિવસ' અથવા તો 'વિશ્વ સ્વાસ્થ્ય દિવસ'ની ઉજવણી કરવામાં આવે છે.

- સમગ્ર વિશ્વના લોકોના આરોગ્યની દેખરેખ રાખતી વૈશ્વિક સંસ્થા **WHO**ની સ્થાપના **7 એપ્રિલ, 1948**ના રોજ થઈ હતી.
- આથી, આ દિવસની યાદમાં દર વર્ષે 7 એપ્રિલના રોજ 'વિશ્વ આરોગ્ય દિવસ'ની ઉજવણી કરવામાં આવે છે.
- **1948માં** WHOની પ્રથમ વર્લ્ડ હેલ્થ એસેમ્બલીમાં લેવાયેલા નિર્ણય અનુસાર ઈ.સ. **1950**થી દર વર્ષે 7 એપ્રિલના રોજ આ દિવસ ઉજવાય છે.

વર્ષ 2023ની 'World Health Day'ની થીમ

- વર્ષ 2023ની 'World Health Day'ની થીમ '**Health For All**' છે.

WHOના 8 અભિયાન

WHO દ્વારા ઓફિસિયલી 8 અભિયાનોની જાહેરાત કરવામાં આવી છે.

- WHOના આ આઠ અભિયાનોમાં 'વિશ્વ આરોગ્ય દિવસ'નો પણ સમાવેશ થઈ જાય છે.
- WHOના આ આઠ અભિયાનોના નામ આ પ્રમાણે છે : વિશ્વ આરોગ્ય દિવસ, વિશ્વ ક્ષય રોગ દિવસ, વિશ્વ મેલેરિયા દિવસ, વિશ્વ રસીકરણ સપ્તાહ, વિશ્વ એઈડ્સ દિવસ, વિશ્વ રક્તદાન દિવસ, વિશ્વ તમાકુ નિષેધ દિવસ અને વિશ્વ હેપેટાઈટિસ દિવસ.

WHO

WHOનું પૂરું નામ **'World Health Organization'** છે.

- WHO એ વિશ્વ સ્તરે આરોગ્યની દેખરેખ રાખતી યુનાઈટેડ નેશન્સની એક વિશેષ એજન્સી છે.
- **7 એપ્રિલ, 1948**ના રોજ તેની સ્થાપના થઈ હતી.
- તેનું વડું મથક સ્વિત્ઝર્લેન્ડના જિનીવા ખાતે આવેલું છે.

નોંધ : WHOના વર્તમાન (એપ્રિલ 2023ની સ્થિતિએ) 8મા અધ્યક્ષ અથવા તો **Director General શ્રી ટેડરોસ અધનમ** (Tedros Adhanom Ghebreyesus) છે.

INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAM

કિંગ ઓફ સાળંગપુર : હનુમાન દાદાની 54 ફૂટ ઊંચી વિરાટ પ્રતિમાનું અનાવરણ

હનુમાન જયંતિની પૂર્વ સંધ્યાએ ગુજરાતના પ્રસિદ્ધ સાળંગપુર સ્થિત શ્રી કષ્ટભંજન મંદિર ખાતે 54 ફૂટ ઊંચી હનુમાન દાદાની પ્રતિમાનું અનાવરણ કરવામાં આવ્યું છે.

- આ પ્રતિમાનું અનાવરણ વડતાલ ગાદીના આચાર્ય શ્રી રાકેશપ્રસાદદાસ સહિત અન્ય સંતો દ્વારા કરવામાં આવ્યું છે.
- આ પ્રતિમાને 'કિંગ ઓફ સાળંગપુર' નામ આપવામાં આવ્યું છે.
- કિંગ ઓફ સાળંગપુર પ્રતિમાના દર્શન લગભગ 7 કિમી દૂરથી પણ થઈ શકશે.

કિંગ ઓફ સાળંગપુર પ્રતિમા

કિંગ ઓફ સાળંગપુર પ્રતિમાની ઊંચાઈ 54 ફૂટ છે.

- આ મૂર્તિનું મુકુટ 7 ફૂટ લાંબુ અને 7.5 ફૂટ પહોળું છે.
- તેમજ મુખારવિંદ 6.5 ફૂટ લાંબુ અને 7.5 ફૂટ પહોળું છે.
- હનુમાનદાદાની આ મુર્તિના હાથ 6.5 ફૂટ લાંબા અને 4 ફૂટ પહોળા છે. તથા પગ 8.5 ફૂટ લાંબા અને 4 ફૂટ પહોળા છે.

- પગના કડાની ઊંચાઈ 1.5 ફૂટ અને પહોળાઈ 2.5 ફૂટ છે. જ્યારે હાથનું કડુ 1.5 ફૂટ ઊંચું અને 3.5 ફૂટ પહોળુ છે.
- હનુમાનદાદાની ગદા 27 ફૂટ લાંબી અને 8.5 ફૂટ પહોળી છે.
- ગળામાં ધારણ કરેલા આભુષણ 24 ફૂટ લાંબા અને 10 ફૂટ પહોળા છે.
- પંચધાતુની આ પ્રતિમા 30 હજાર કિલો વજન ધરાવે છે. તથા પંચધાતુની જાડાઈ 7mmની છે.
- 13 ફૂટના બેઝ પર દાદાની મૂર્તિ દક્ષિણમુખી રાખવામાં આવી છે.
- પાંચ હજાર વર્ષ સુધી પણ અડીખમ રહે અને ભૂકંપના પણ મોટા ઝટકા આવે તોય કંઈ થાય નહીં તેવી આ પ્રતિમા હરિયાણાના માનેસરમાં તૈયાર કરવામાં આવી છે.
- આ વિશાળકાય પ્રતિમાનો બેઝ બનાવવામાં જ એક વર્ષનો સમય લાગ્યો હતો અને તે 50 હજાર સોલિડ ગ્રેનાઈટ રોક અને 30 હજાર ઘનફૂટ લાઈમ કોંક્રિટમાંથી બનાવવામાં આવ્યો છે.
- દરરોજ 200 થી 300 જેટલા કારીગરોએ આઠ–આઠ કલાક મહેનત કરીને આ ભવ્ય પ્રતિમાનું નિર્માણ કર્યુ છે.
- આ પ્રોજેક્ટને 1,45,888.49 સ્ક્વેર મીટરના ક્ષેત્રફળમાં તૈયાર કરાયો છે.
- આ બેઝ માટેના પથ્થરો મકરાણાથી મંગાવ્યા હતા.
- આ પ્રતિમાના નિર્માણમાં અત્યાધુનિક ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો હતો.
- પ્રતિમાને જીવંત અને ભવ્ય બનાવવા હેતુ તેના બાંધકામમાં 3D પ્રિન્ટર, 3D રાઉટર અને CNC મશિનનો ઉપયોગ કરાયો હતો.
- મૂર્તિની સામે 4 જેટલા ગાર્ડન પણ બનાવવામાં આવ્યા છે.

ICE ® INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

શ્રી કષ્ટભંજનદેવ ભોજનાલય

સાળંગપુર ખાતે ગુજરાતનું સૌથી મોટુ હાઈટેક ‘શ્રી કષ્ટભંજનદેવ ભોજનાલય’ પણ બનાવવામાં આવ્યું છે.

- આ ભોજનાલયનું ઉદ્‌ઘાટન કેન્દ્રીય ગૃહમંત્રી શ્રી અમિતભાઈ શાહ દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું.
- શ્રી કષ્ટભંજનદેવ ભોજનાલયનું નિર્માણ રૂ.55 કરોડના ખર્ચે થયું છે.
- 4000થી વધુ હરિભકતો ડાયનિંગ ટેબલ પર બેસી પ્રસાદ લઈ શકશે.
- આ ભોજનાલય 7 વિઘા જમીનમાં પથરાયેલું છે. તથા 3,25,000 સ્ક્વેર ફૂટમાં બિલ્ડીંગનું બાંધકામ થયું હતું.
- આ ભોજનાલય 255 કોલમ પર ઉભુ કરાયું છે.
- ભોજનાલયની ડિઝાઈન આર્કિટેક પ્રકાશભાઈ ગજ્જર અને સ્ટ્રક્ચરની ડિઝાઈન રાજેશભાઈ પટેલે કરી હતી.

- ભોજનાલયમાં 4550 સ્ક્વેર ફૂટમાં વિશાળ કિચન બનાવાયું છે.
- જેમાં 1 કલાકમાં 20 હજારથી વધુ લોકોની રસોઈ બની શકે છે.
- ગેસ–વીજળી અને લાઈટ વગર થર્મલ બેઝથી રસોઈ બનશે.
- તે ઈન્ડિયન રોમન સ્ટાઈલનું ભોજનાલય એલિવેશન છે.
- ભોજનાલયમાં 17 લાખથી વધુ શ્રીરામ લખેલી ઈંટનો ઉપયોગ થયો છે.

સાળંગપુર

સાળંગપુર ગુજરાતના બોટાદ જિલ્લામાં આવેલું છે.

- અહીં હનુમાનજીનું મોટું અને પ્રખ્યાત મંદિર છે.
- સાળંગપુરમાં સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયના જાણીતા સંતશ્રી પ્રમુખ સ્વામી મહારાજ સાળંગપુર ખાતે સ્વધામ પધાર્યા હતા અને અહીં જ તેમના દેહની અંતિમવિધિ કરવામાં આવી હતી.

ભારત-શ્રીલંકા દ્વિપક્ષીય દરિયાઈ કવાયત : SLINEX - 2023

ભારત અને શ્રીલંકા વચ્ચે 10મી વાર્ષિક 'SLINEX-2023' દ્વિપક્ષીય કવાયત શ્રીલંકાના કોલંબોમાં યોજાઈ હતી.

- આ કવાયતમાં બે તબક્કા હતા. હાર્બર (બંદર) તબક્કો અને સમુદ્ર તબક્કો.
- હાર્બર તબક્કો કોલંબો ખાતે 3 થી 5 એપ્રિલ દરમિયાન યોજાયો હતો ત્યારબાદ 6-8 એપ્રિલના રોજ સમુદ્ર તબક્કો યોજાયો હતો.
- આ કવાયતનો ઉદ્દેશ્ય બંને નૌકાદળ વચ્ચે પરસ્પર સમજણ સુધારવા, આંતરકાર્યક્ષમતા વધારવા અને બહુપરીમાણીય દરિયાઈ કામગીરીમાં શ્રેષ્ઠ પ્રથાઓ અને પ્રક્રિયાઓની આપલે કરવાનો છે.
- આ કવાયતમાં ભારતીય નૌકાદળનું પ્રતિનિધિત્વ INS કિલતાન, એક અદ્યતન સબમરીન વિરોધી યુદ્ધ કોર્વેટ અને INS સાવિત્રી તથા એક ઓફશર પેટ્રોલિંગ જહાજ દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું.
- જ્યારે શ્રીલંકાના નૌકાદળનું પ્રતિનિધિત્વ SLNS ગજબાહુ, એક એડવાન્સ ઓફશોર પેટ્રોલ વેસેલ અને SLNS સાગર દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું.
- નોંધનીય છે કે SLINEXની અગાઉની આવૃત્તિ 2022માં વિશાખાપટ્ટનમ ખાતે યોજાઈ હતી.

JOIN WhatsApp Group/joinicerajkot.com CLICK HERE icerajkot

1. 'વિશ્વ આરોગ્ય દિવસ' અથવા 'વિશ્વ સ્વાસ્થ્ય દિવસ' તરીકે કયો દિવસ ઉજવાય છે ?
(A) 5 એપ્રિલ (B) 6 એપ્રિલ (C) 7 એપ્રિલ (D) 8 એપ્રિલ
(C)

2. વર્ષ 2023ની 'વિશ્વ આરોગ્ય દિવસ'ની થીમ શું છે ?
(A) Working together to Health (B) Our Planet, Our Health
(C) International Health Security (D) Health For All
(D)

3. તાજેતરમાં સાળંગપુર સ્થિત શ્રી કષ્ટભંજન મંદિર ખાતે હનુમાનદાદાની પ્રતિમાનું અનાવરણ કરવામાં આવ્યું હતું. આ પ્રતિમાને શું નામ આપવામાં આવ્યું છે ?
(A) મહાબલ (B) વાયુપુત્ર
(C) કિંગ ઓફ સાળંગપુર (D) કેસરીનંદન
(C)

4. તાજેતરમાં સાળંગપુર સ્થિત શ્રી કષ્ટભંજન મંદિર ખાતે હનુમાનદાદાની 'કિંગ ઓફ સાળંગપુર' નામની પ્રતિમાનું અનાવરણ કરવામાં આવ્યું હતું. આ પ્રતિમાની ઊંચાઈ કેટલી છે ?
(A) 54 ફૂટ (B) 60 ફૂટ (C) 64 ફૂટ (D) 66 ફૂટ
(A)

5. સાળંગપુર ગુજરાતના કયા જિલ્લામાં આવેલું છે ?
(A) બોટાદ (B) ભાવનગર (C) અમદાવાદ (D) અમરેલી
(A)

6. તાજેતરમાં ભારત અને કયા દેશ વચ્ચે 'SLINEX-2023' નામની દરિયાઈ કવાયત યોજાઈ હતી ?
(A) બાંગ્લાદેશ (B) શ્રીલંકા (C) જાપાન (D) ઉઝબેકિસ્તાન
(B)

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS ®

બનારસી પાન અને લદ્દાખના લાકડાની કોતરણીને GI ટેગ

તાજેતરમાં <u>બનારસી</u> પાનને <u>GI ટેગ</u> આપવામાં આવ્યું છે.

- આ સાથે ધાર્મિક અને પર્યટન શહેર <u>કાશી</u> GI હબ તરીકે ઉભરી આવ્યું છે.
- GI નિષ્ણાત <u>ડો. રજનીકાંતે</u> જણાવ્યું હતું કે <u>બનારસી પાન</u>, <u>બનારસ લંગડા કેરી</u>, <u>રામનગર ભાટા (બેંગણ)</u> અને <u>ચંદૌલીના આદમચીની ચોખાને</u> (ઉત્તરપ્રદેશમાં) <u>ભૌગોલિક સંકેતો (GI)</u> અને <u>બૌદ્ધિક સંપદા અધિકાર (IPR)</u> મળ્યા છે.
- નોંધનીય છે કે આ બનારસી પાનને શ્રી અમિતાભ બચ્ચનના પ્રસિદ્ધ ગીત '<u>ખાઈકે પાન બનારસવાલા</u>'માં દર્શાવવામાં આવ્યું હતું.

- આ બનારસી પાન તેની <u>મીઠાશ અને રસ</u> માટે પ્રખ્યાત છે.
- આ ઉપરાંત <u>લદ્દાખના લાકડાની</u> <u>કોતરણીને</u> પણ <u>GI ટેગ</u> મળ્યો છે.
- લદ્દાખની લાકડાની કોતરણી તેમની જટિલ ડિઝાઈન અને અનન્ય પેટર્ન માટે પ્રસિદ્ધ છે, જેમાંથી મોટાભાગની બૌદ્ધ થીમ્સ અને રૂપરેખા પર આધારિત છે.
- <u>વિલો અને જરદાળુ જેવા સ્થાનિક લાકડાનો</u> ઉપયોગ આ લાકડાની કોતરણી બનાવવા માટે કરવામાં આવે છે, જેનો ઉપયોગ મોટા ભાગે દરવાજા, બારીઓ અને ઘરની અન્ય વસ્તુઓને સજાવવા માટે થાય છે.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EX

GI Tag

GI Tagનું પૂરું નામ <u>'Geographical Indication'</u> <u>(ભૌગોલિક સંકેત)</u> <u>GI Tag</u> છે.

- GI ટેગ એ કોઈ વિશિષ્ટ ઓળખ ધરાવતી પ્રોડક્ટને આપવામાં આવતું એક ચિહ્ન છે.
- કોઈ ચોક્કસ વિસ્તારમાં (ગામ, શહેર, ક્ષેત્ર, પ્રદેશમાં) ઉત્પન્ન થતી અથવા તો બનાવવામાં આવતી પરંપરાગત, ઉચ્ચ ગુણવત્તા ધરાવતી અને પ્રતિષ્ઠિત પ્રોડક્ટને આ ચિહ્ન આપવામાં આવે છે.
- ભારતમાં સૌપ્રથમ વખત <u>પશ્ચિમ બંગાળ</u>ની <u>દાર્જીલિંગ ચાને</u> GI Tag આપવામાં આવ્યો હતો.
- જ્યારે ગુજરાતમાંથી સૌપ્રથમ વખત <u>સંખેડા ફર્નિચરને</u> આ ટેગ આપવામાં આવ્યો હતો.
- ભારતમાં ભૌગોલિક સંકેતોની નોંધણી <u>'Geographical Indication of Goods (Registration and Protection) Act, 1999'</u> દ્વારા નિયંત્રિત થાય છે.
- આ ભૌગોલિક સંકેતની નોંધણી <u>10 વર્ષના સમયગાળા</u> માટે માન્ય હોય છે.

દિલ્હી ઈન્ટરનેશનલ એરપોર્ટ : વિશ્વનું 9મું સૌથી વ્યસ્ત એરપોર્ટ

તાજેતરમાં એરપોર્ટ્સ કાઉન્સિલ ઈન્ટરનેશનલ (ACI) દ્વારા જાહેર કરવામાં આવેલી વિશ્વના ટોચના વ્યસ્ત એરપોર્ટ્સની યાદીમાં નવી દિલ્હીનું 'ઈન્દિરા ગાંધી ઈન્ટરનેશનલ એરપોર્ટ 2022માં વિશ્વનું 9મું સૌથી વધુ વ્યસ્ત એરપોર્ટ તરીકે સ્થાન પામ્યું છે.

- પ્રવાસીઓની અવરજવરના સંદર્ભમાં ભારતનું એરપોર્ટ ટોપ ટેનમાં સ્થાન પામ્યું હોય તેવી આ પ્રથમ ઘટના છે.
- 2022માં દિલ્હીનું ઈન્દિરા ગાંધી ઈન્ટરનેશનલ એરપોર્ટ કુલ 59 મિલિયન દેશના અને વિદેશના પ્રવાસીઓથી ધમધમતુ રહ્યું હતું.
- પ્રવાસીઓની સૌથી વધુ અવર જવર ધરાવતા ટોપ ટેન એરપોર્ટના પાંચ અમેરિકાના છે.
- આ યાદિમાં સ્થાન પામનાર એશિયાના દેશોમાં ભારત પછી એકમાત્ર દુબઈનો જ સમાવેશ થાય છે.
- ચીનના એકપણ એરપોર્ટને કોરોના ટ્રાવેલ પ્રતિબંધોને કારણે સ્થાન મળ્યું નથી.

વિશ્વના ટોચના 10 સૌથી વ્યસ્ત એરપોર્ટ

ક્રમ	એરપોર્ટનું નામ	પ્રવાસીઓ મિલિયનમાં
1	હાટ્ર્સ ફિલ્ડ–જેક્સન એટલાન્ટા ઈન્ટરનેશનલ એરપોર્ટ (અમેરિકા)	94
2	ડલ્લાસ ફોર્ટ વર્થ એરપોર્ટ (અમેરિકા)	73
3	ડેનવર એરપોર્ટ (અમેરિકા)	69
4	શિકાગો ઓ'હારે એરપોર્ટ (અમેરિકા)	68
5	દુબઈ એરપોર્ટ (યુએઈ)	66
6	લોસ એન્જલસ એરપોર્ટ (અમેરિકા)	65
7	ઈસ્તંબુલ એરપોર્ટ (તુર્કી)	64
8	લંડન હીથ્રો એરપોર્ટ (યુકે)	62
9	ઈન્દિરા ગાંધી ઈન્ટરનેશનલ એરપોર્ટ (ભારત)	59
10	પેરિસ ચાર્લ્સ ડી ગૌલે એરપોર્ટ (ફ્રાન્સ)	57

INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

1. તાજેતરમાં કયા પ્રસિદ્ધ પાનને GI ટેગ આપવામાં આવ્યો છે ?

(A) જોધપુરી (B) બનારસી (C) સિહોરી (D) કાશ્મીરી

(B)

2. તાજેતરમાં કયા કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશના લાકડાની કોતરણીને GI ટેગ મળ્યો છે ?

(A) લદ્દાખ (B) ચંદીગઢ
(C) લક્ષદ્વીપ (D) આંદામાન–નિકોબાર

(A)

3. તાજેતરમાં એરપોર્ટ્સ કાઉન્સિલ ઈન્ટરનેશનલ (ACI) દ્વારા જાહેર કરવામાં આવેલી વિશ્વના ટોચના વ્યસ્ત એરપોર્ટ્સની યાદીમાં નવી દિલ્હીનું 'ઈન્દિરા ગાંધી ઈન્ટરનેશનલ એરપોર્ટ' વર્ષ 2022માં વિશ્વનું કેટલામું સૌથી વધુ વ્યસ્ત એરપોર્ટ હતું ?

(A) સાતમું (B) આઠમું (C) નવમું (D) દસમું

(C)

4. તાજેતરમાં એરપોર્ટ્સ કાઉન્સિલ ઈન્ટરનેશનલ (ACI) દ્વારા જાહેર કરવામાં આવેલી વિશ્વના ટોચના વ્યસ્ત એરપોર્ટ્સની યાદીમાં ટોપ 10માં કયા દેશના સૌથી વધુ વ્યસ્ત એરપોર્ટ છે ?

(A) ચીન (B) અમેરિકા (C) જાપાન (D) ભારત

(B)

ગુજરાત

➤ **સૌરાષ્ટ્ર - તામિલ સંગમ**

મુખ્યમંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલે વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીની એક ભારત–શ્રેષ્ઠ ભારતની સંકલ્પના સાકાર કરતા સૌરાષ્ટ્ર તામિલ સંગમના આયોજનની સર્વગ્રાહી સમીક્ષા ગાંધીનગરમાં આયોજિત ઉચ્ચ સ્તરીય બેઠકમાં કરી હતી. સદીઓ પહેલા પોતાના વતન સૌરાષ્ટ્રથી હિજરત કરીને તામિલનાડુ વસેલા સૌરાષ્ટ્રવાસીઓના સમુદાયે પોતાની મૂળ માતૃભૂમિ સાથે જોડાયેલા રહિને સાંસ્કૃતિક ઐકય, રાષ્ટ્રીય એકાત્મતા અને ભાવાત્મક એકતાનું વિરલ દૃષ્ટાંત પૂરું પાડ્યું છે. ગુજરાત સરકારે કેન્દ્ર સરકારોના મંત્રાલયો સાથે સંકલનમાં રહિને સૌરાષ્ટ્ર તામિલ સંગમને એક ભારત–શ્રેષ્ઠ ભારતના મહાસંગમ તરીકે ઉજવવાનું સમયબદ્ધ અને વિસ્તૃત આયોજન કર્યુ છે. તદઅનુસાર 17 થી 30 એપ્રિલ દરમિયાન સોમનાથ તીર્થક્ષેત્રમાં આ ભવ્ય કાર્યક્રમ યોજાવાનો છે.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

ભારત

➤ **શ્રી બોડોફા ઉપેન્દ્રનાથ બ્રહ્મા**

શ્રી બોડોફા ઉપેન્દ્રનાથની જન્મજયંતિ 31 માર્ચને આસામ સરકારે ‘વિદ્યાર્થી દિવસ’ તરીકે જાહેર કર્યો છે. અને તે સમગ્ર આસામ રાજ્યમાં આ વર્ષે ઉજવવામાં આવ્યો હતો. શ્રી બોડોફા ઉપેન્દ્રનાથ બ્રહ્મા એક અગ્રણી બોડો સામાજિક કાર્યકર અને ઓલ બોડો સ્ટુડન્ટ્સ યુનિયનના ભૂતપૂર્વ પ્રમુખ હતા. તેમનો જન્મ 31 માર્ચ, 1956ના રોજ આસામના કોકરામાર જિલ્લાના દોટમાના બોરાગરી ગામમાં થયો હતો. અધ્યક્ષ તરીકેના તેમના કાર્યકાળ દરમિયાન તેમણે બોડો સમુદાયના સુધારણા માટે કામ કર્યુ હતું. તથા તેમના અધિકારોની હિમાયત કરી હતી અને તેમના મુદ્દાઓને સંબોધિત કર્યા હતા.

➤ **એરટેલ અને IPPB WhatsApp બેંકિંગ સેવાઓ શરૂ કરશે**

ઈન્ડિયા પોસ્ટ પેમેન્ટ્સ બેંક (IPPB) અને ભારતી એરટેલે ભારતમાં તેમના ગ્રાહકો માટે WhatsApp દ્વારા બેંકિંગ સેવાઓ શરૂ કરવા ભાગીદારી કરી છે. આ સંયુક્ત નિવેદન 31 માર્ચ, 2023ના રોજ જારી કરવામાં આવ્યું હતું. IPPB ગ્રાહકો હવે WhatsApp બેન્કિંગ દ્વારા તેમની મનપસંદ મેસેજિંગ એપ પર બેન્કિંગ સેવાઓનો ઉપયોગ કરી શકશે. ગ્રાહકો WhatsApp ચેનલ દ્વારા સરળતાથી સેવાઓની વિનંતી કરી શકે છે, નજીકની પોસ્ટ ઓફિસ શોધી શકે છે અને અન્ય ઘણી બેંકિંગ સેવાઓ કરી શકે છે. તેમાં એકાઉન્ટ બેલેન્સ તપાસવું, મિનિ સ્ટેટમેન્ટ જોવા અને ફંડ ટ્રાન્સફર કરવાનો સમાવેશ થાય છે.

➤ **કોર્પોરેટ ડેટ માર્કેટ ડેવલપમેન્ટ ફંડ**

સેબી ભારતમાં સિક્યોરિટીઝ માર્કેટ માટે નિયમનકારી સંસ્થાએ તાજેતરમાં કોર્પોરેટ ડેટ માર્કેટ ડેવલપમેન્ટ ફંડ (CDMDF)ની રચનાની જાહેરાત કરી છે. તે વૈકલ્પિક રોકાણ ફંડ (AIF)ના રૂપમાં આવે છે. તણાવના સમયે અથવા બજારની અવ્યવસ્થાના કિસ્સામાં રોકાણ ગ્રેડની કોર્પોરેટ સિક્યુરિટીઝની ખરીદી માટે તે બેકસ્ટોપ સુવિધા હશે. ફંડનો હેતુ કોર્પોરેટ બોન્ડ માર્કેટમાં વિશ્વાસ જગાડવાનો અને સેકન્ડરી માર્કેટમાં લિક્વિડિટીને પ્રોત્સાહન આપવાનો છે. CDMDFનું પ્રારંભિક ભંડોળ રૂ.3,000 કરોડ છે. જેમાં મ્યુચ્યુઅલ ફંડ્સ યોગદાન આપશે. સૂચિત ફંડ ચોક્કસ ડેટ–ઓરિએન્ટેડ મ્યુચ્યુઅલ ફંડ યોજના અને એસેટ મેનેજમેન્ટ કંપનીઓની યોગદાન દ્વારા બનાવવામાં આવશે. સરકારે આ ફંડનો 10 ગણો ઉપયોગ કરવાની મંજૂરી પણ આપી છે. વધારાના ફંડની ખાતરી સેન્ટ્રલ ક્રેડિટ ગેરંટી કોર્પોરેશન દ્વારા આપવામાં આવે છે અને CDMDF પોતે નેશનલ ક્રેડિટ ગેરંટી ટ્રસ્ટ કંપની (NCGTC) દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવેલી ગેરંટી પર આધારિત હશે. આ ગેરંટી CDMDFને તણાવ અથવા બજારની અવ્યવસ્થાના સમયે રોકાણ ગ્રેડ કોર્પોરેટ ડેટ સિક્યુરિટીઝની ખરીદી માટે ભંડોળ એકત્ર કરવાની મંજૂરી આપશે.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

➤ **સંયુક્ત કમાન્ડર કોન્ફરન્સ**

તાજેતરમાં ભારતના વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ મધ્યપદેશના ભોપાલમાં ત્રણ દિવસીય સંયુક્ત કમાન્ડર કોન્ફરન્સમાં ભાગ લીધો હતો. કોન્ફરન્સની થીમ 'Ready, Resurgent, Relevant' છે. સૈન્ય કમાન્ડરોએ સશસ્ત્ર દળોમાં સંયુક્તતા અને થિયેટરાઈઝેશન સહિત રાષ્ટ્રીય સુરક્ષા સાથે સંબંધિત વિવિધ મુદ્દાઓની ચર્ચા કરી હતી. થિયેટરાઈઝેશન એ લશ્કરી દળોને ઓપરેશનલ કમાન્ડ્સ અથવા થિયેટરોમાં વિભાજિત કરવાની પ્રથા છે.

➤ **ભારત-બાંગ્લાદેશ ફ્રેન્ડશિપ પાઈપલાઈન (IBFP)**

ભારત–બાંગ્લાદેશ ફ્રેન્ડશિપ પાઈપલાઈન (IBFP)નું વર્ચ્યુઅલ રીતે ભારતના વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી અને બાંગ્લાદેશના વડાપ્રધાન શ્રીમતી શેખ હસીનાએ ઉદ્ઘાટન કર્યુ હતું. આ પાઈપલાઈન ભારત અને તેના પાડોશી દેશો વચ્ચેની બીજી ક્રોસ બોર્ડર એનર્જી પાઈપલાઈન છે, જેની ક્ષમતા વાર્ષિક 1 મિલિયન મેટ્રિક ટન (MMTPA) હાઈ–સ્પીડ ડીઝલ (HSD)નું પરિવહન કરવાની ક્ષમતા ધરાવે છે. જ્યારે IBFP ભારત અને બાંગ્લાદેશ વચ્ચે પ્રથમ ક્રોસ બોર્ડર એનર્જી પાઈપલાઈન છે. આ પાઈપલાઈન બંને દેશો વચ્ચેના સંબંધોને વધુ મજબૂત બનાવશે અને બંને પક્ષો વચ્ચે કનેક્ટિવિટી અને જનસંપર્ક વધારવામાં મદદ કરશે.

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

વિશ્વ

➤ **યુએસ રાજ્ય જ્યોર્જિયાએ હિન્દુફોબિયા પર ઠરાવ પસાર કર્યો**

અમેરિકાનું રાજ્ય જ્યોર્જિયાએ એસેમ્બલીમાં 'હિન્દુફોબિયા' અને 'હિન્દુ ધર્મના વિરોધીઓ'ની નિંદા કરતો ઠરાવ પસાર કર્યો છે. આ સાથે જ્યોર્જિયા આ પ્રકારનું કાનૂની પગલું લેનાર અમેરિકાનું પ્રથમ રાજ્ય બન્યું છે. ઠરાવમાં કહેવામાં આવ્યું છે કે હિન્દુ ધર્મ વિશ્વના સૌથી મોટા અને સૌથી જૂના ધર્મોમાંનો એક છે. હિન્દુફોબિયા ઠરાવ કોએલિશન ઓફ હિન્દુઝ ઓફ નોર્થ અમેરિકા (COHNA)ના એટલાન્ટા પ્રકરણના પ્રયાસોના પરિણામે આવ્યો હતો. તે ઉત્તર અમેરિકાના હિન્દુ સમુદાયનું પ્રતિનિધિત્વ કરતું ગ્રાસરુટ એડવોકેસી ગ્રુપ છે. આ હિમાયત જૂથનો હેતુ હિન્દુ સમુદાયના સામૂહિક હિતોનું રક્ષણ કરવાનો છે.

➤ **ચીન, જાપાન દ્વારા મિલિટરી હોટલાઈન સ્થાપિત કરવામાં આવી**

તાજેતરમાં ચીન અને જાપાને વિવાદિત ટાપુઓ (સેનકાકુ ટાપુઓ) પર દરિયાઈ, હવાઈ ઘટનાઓનું સંચાલન કરવા માટે લશ્કરી હોટલાઈન (ચોક્કસ હેતુ માટે સેટ કરેલી સીધી ફોનલાઈન) સ્થાપિત કરી છે. જાપાન દ્વારા નિયંત્રિત પૂર્વ ચીન સાગરમાં નિર્જન ટાપુઓ લાંબા સમયથી ચીન અને જાપાન વચ્ચે વિવાદિત છે અને ચીન દ્વારા તેનો દાવો કરવામાં આવે છે. હોટલાઈન સેટ કરવા માટેનું પગલું વિવાદિત પાણીમાં આ દેશો દ્વારા આક્રમક પેટ્રોલિંગને કારણે ઉદ્ભવતિ ઘટનાઓને નિયંત્રિત કરવા માટે લેવામાં આવ્યું હતું.

➤ **ફોર્બ્સ યાદી - 2023**

ફોર્બ્સ 2023ની અબજોપતિઓની યાદીમાં જણાવ્યા મુજબ વર્ષ 2023માં ભારતના નવા 16 અબજોપતિનો સમાવેશ થયો છે. આ યાદીમાં દેશવાર અબજોપતિઓની કુલ સંખ્યાની રાહે નજર નાખવામાં આવે તો 735 અબજોપતિ સાથે અમેરિકા પ્રથમ ક્રમે છે. ત્યારબાદ આ યાદીમાં ચીન બીજા ક્રમે છે. જ્યારે ભારત ત્રીજા ક્રમનો દેશ છે. આ યાદીમાં ભારતના સૌથી ધનવાન અને રિલાયન્સ ઈન્ડસ્ટ્રીઝના ચેરમેન શ્રી મુકેશ અંબાણી હવે એશિયાના સૌથી ધનવાન વ્યક્તિ બની રહ્યા છે.

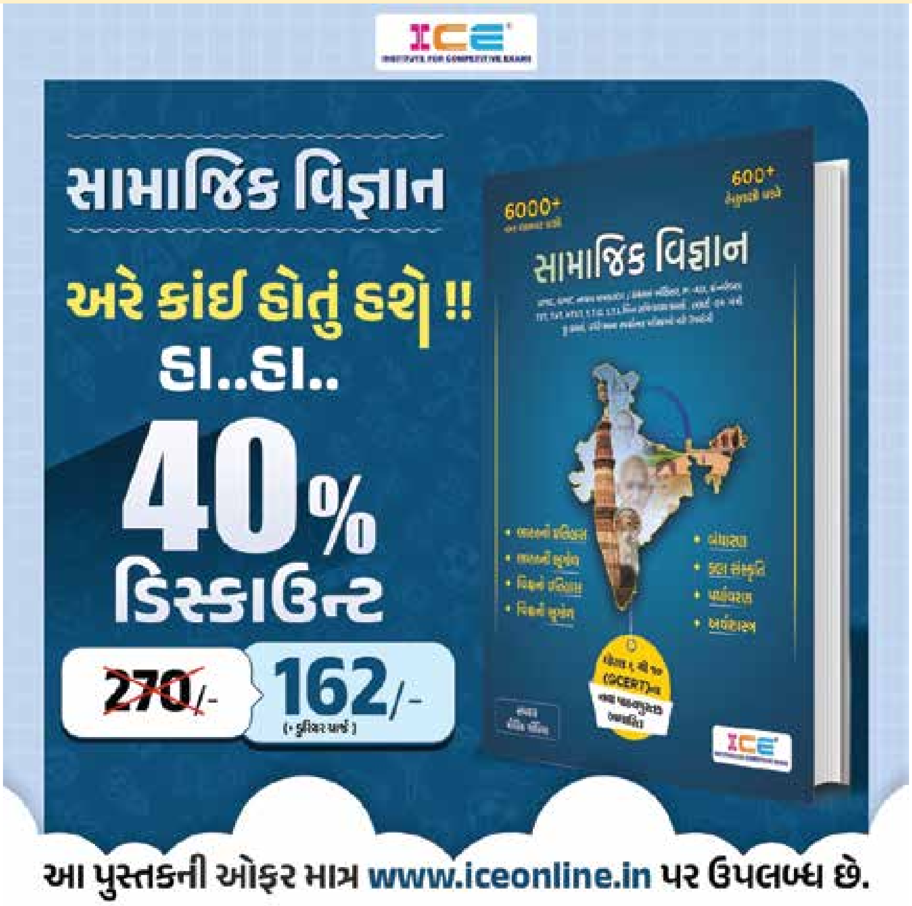

1. તાજેતરમાં કયા રાજ્યમાં સ્થિત બાંદીપુર ટાઈગર રિઝર્વે 1 એપ્રિલ, 2023ના રોજ પ્રોજેક્ટ ટાઈગર રિઝર્વ તરીકે 50 વર્ષ પૂર્ણ કર્યા છે ? – કર્ણાટક

2. તાજેતરમાં ______ એ જાહેરાત કરી હતી કે તે 15 ભારતીય શિલ્પોને પરત કરશે જે દાણચોરી કરીને વેચવામાં આવ્યા હતા. – ન્યૂયોર્ક મેટ્રોપોલિટન મ્યુઝિયમ ઓફ આર્ટ

(આ કૃતિઓ ઈ.સ. પૂર્વે પહેલી સદીથી લઈને અગિયારમી સદી સુધીની છે. તેમાં ટેરાકોટા, તાંબુ અને પથ્થરની કલાકૃતિનો સમાવેશ થાય છે.)

3. કયા દેશમાં તાજેતરમાં નવા બંધારણ (એપ્રિલ 2023) પર લોકમત યોજાયો હતો ? – ઉઝબેકિસ્તાન

4. તાજેતરમાં વિશ્વ બેંકે કયા રાજ્ય માટે રાજ્ય ક્ષમતા અને સ્થિતિસ્થાપક વિકાસ કાર્યક્રમના અમલીકરણ માટે 100 મિલિયન ડોલરની લોન મંજૂર કરી છે ? – ઓડિશા

5. ઈસરોના PSLV પર લોન્ચ થનારું ‘પ્રોબા-3 મિશન’ કઈ અવકાશ એજન્સી સાથે સંકળાયેલું છે ? – ESA

6. WHO દ્વારા તાજેતરમાં કયા દેશોને મેલેરિયા મુક્ત પ્રમાણિત કરવામાં આવ્યા છે ? – અજરબૈજાન અને તાજિકિસ્તાન

7. ‘શેંગેનક્ષેત્ર’ જે તાજેતરમાં સમાચારમાં હતું. તે કયા સંઘ સાથે સંકળાયેલ છે ? – યુરોપિયન યુનિયન

8. કઈ સંસ્થા ‘કોર્પોરેટ ડેટ માર્કેટ ડેવલપમેન્ટ ફંડ’ સ્થાપશે ? – સેબી

9. તાજેતરમાં કયા દેશ માટે IMFની વિસ્તૃત ફંડ સુવિધા (Extended Fund Facility) મંજૂર કરવામાં આવી છે ? – યુક્રેન

10. કયો દેશ ‘માનવ–વન્યજીવ સંઘર્ષ અને સહઅસ્તિત્વ પર આંતરરાષ્ટ્રીય પરિષદ’નું યજમાન છે ? – યૂકે

11. નેવે ડો ડેલ રુઈઝ એ ______ ના મધ્ય ભાગમાં સ્થિત એક સ્ટ્રેટોવોલ્કેનો છે. – કોલંબિયા

12. તાજેતરમાં સમાચારમાં રહેલ ‘નેશનલ લીગ ફોર ડેમોક્રેસી’ કયા દેશનો પ્રખ્યાત રાજકીય પક્ષ છે ? – મ્યાનમાર

(આંગ સાન સુ કીની આગેવાની હેઠળની નેશનલ લીગ ફોર ડેમોક્રેસી, મ્યાનમારની સેના દ્વારા લાદવામાં આવેલા કડક નવા પક્ષ નોંધણી કાયદાનું પાલન કરવાનો ઈનકાર કર્યા પછી વિસર્જન કરવામાં આવ્યો છે.)

INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

13. તાજેતરમાં સમાચારમાં રહેલ 'Lynx-U2 System'એ સ્વદેશી રીતે વિકસિત નેવલ ગન ફાયર કન્ટ્રોલ સિસ્ટમ છે, તેનું ઉત્પાદન કઈ સંસ્થા દ્વારા કરવામાં આવ્યું છે ? – **BEL**

14. તાજેતરમાં સમાચારમાં રહેલ પ્રોબા-3 મિશન કઈ સ્પેસ એજન્સી સાથે સંકળાયેલ છે ? – યુરોપિયન સ્પેસ એજન્સી

15. તાજેતરમાં _____ ના સંશોધકોએ 'ડીપ લર્નિંગ જીઓમેગ્નેટિક પરર્ટબેશન (**DAGGER**) મોડલ તરીકે ઓળખાતું નવું કમ્પ્યૂટર મોડલ વિકસાવ્યું છે. – **NASA**

16. કયા દેશે ઉત્સર્જન ઘટાડવા માટે સેફગાર્ડ મિકેનિઝમ શરૂ કર્યુ છે ? – ઓસ્ટ્રેલિયા

17. _____ રાજ્યમાં પટ્ટનમ સાઈટ પર તાજેતરમાં થયેલા કેટલાક ખોદકામોએ દર્શાવ્યું છે કે પટ્ટનમ ઈ.સ. પૂર્વ 5મી સદીથી ઈ.સ. પછીની 5મી સદી સુધીનું એક સમૃદ્ધ શહેરી કેન્દ્ર હતું. – કેરળ

18. આસામ–અરૂણાચલ પ્રદેશ સરહદ પરનો _____ પ્રોજેક્ટ તાજેતરમાં પૂર્વ ચોમાસાના વરસાદ દરમિયાન ભૂસ્ખલનનો ભોગ બન્યો હતો. – લોઅર સુબાનસિરી હાઈડ્રોઈલેક્ટ્રિક પ્રોજેક્ટ

19. આંતરરાષ્ટ્રીય અંતરાત્મા દિવસ ક્યારે ઉજવાય છે ? – 5 એપ્રિલ

20. ભારત અને _____ દેશ લિથિયમ ક્ષેત્રે સાથે મળીને કામ કરશે. – ચિલી

21. સુશ્રી સંજિતા ચાનુ કઈ રમત સાથે સંકળાયેલ છે ? – વેઈટલિફ્ટિંગ
(કોમનવેલ્થ ગેમ્સમાં બે વખત ચેમ્પિયન રહી ચૂકેલા ભારતીય વેઈટલિફટર સુશ્રી સંજિતા ચાનૂ ગયા વર્ષે ડોપ ટેસ્ટમાં નિષ્ફળ રહ્યા બાદ નેશનલ એન્ટિ ડોપિંગ એજન્સી (નાડા)એ ચાર વર્ષનો પ્રતિબંધ લાદ્યો છે.)

22. ભારત અને કયા દેશની વાયુ સેના પશ્ચિમ બંગાળના કલાઈકુંડા એરબેઝ પર 10 થી 21 એપ્રિલ સુધી કોપ ઈન્ડિયા કવાયત કરવા જઈ રહી છે ? – અમેરિકા

23. તાજેતરમાં 'મહિલા નિધિ' સમાચારમાં રહ્યું હતું. તે કયા રાજ્ય દ્વારા શરૂ કરાયેલ પ્રથમ મહિલા સરકારી ફંડ છે ? – રાજસ્થાન

24. _____ રાજ્યએ તાજેતરમાં લોકતંત્ર પ્રહરી સન્માન અધિનિયમ રદ્દ કર્યો છે. – હિમાચલ પ્રદેશ

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

નકશા નં - 11

ભારત | ભારતના મુખ્ય ભૌગોલિક ઉપનામ

ICE INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

"સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાની લેટેસ્ટ માહિતી અને ફ્રી મટીરિયલ્સ તેમજ રેગ્યુલર કરંટ અફેર્સ મેળવવા માટે નીચે આપેલા અમારા SOCIAL MEDIA ICON પર CLICK કરો

JOIN OUR WHATSAPP GROUP
joinicerajkot.com

JOIN OUR TELEGRAM
t.me/icerajkotofficial

YOUTUBE
ICE RAJKOT

INSTAGRAM
ICE RAJKOT

FACEBOOK
ICE RAJKOT

TWITTER
ICE RAJKOT